This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, October 7, 2008

PM 40012376 R09408

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 40 (3055) 2008 OCTOBER - SPALIS 7 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina $1

Krizė – bankų ar žmonių?

Kai "juodąjį pirmadienį" (rugsėjo 15) sprogo žinia, kad bankrotuoja 158 metus veikęs Niujorko Wall Street bankas "Lehman Brothers, Inc.", tą per sekundę pasaulį aplėkusią naujieną tuoj pat lydėjo tūkstančiai įvairiausių komentarų, spėlionių, nepasitenkinimų, išvadų, iš kurių viena buvo net tokia: niekas negali žinoti, kada žlugs šitoji civilizacija ir kada vadinamieji neišmanėliai bus teisūs.

IŽVALGA verta dėmesio. Tai priminimas, kad viskas, kas žmogaus sukurta, padaryta, kas net išstatoma kaip amžinųjų vertybių pakaitalas, tėra laikina, netikra. Istorija visiems vienodai paliudija, kokios galybės ir imperijos griuvo, ir tai ne nuo išorinių jėgų, kurios laikui pribrendus tebuvo menkas bakstelėjimas, bet nuo paprasčiausio išlepimo, supuvimo, perdėto savęs ir "aukso veršių" garbinimo. Peršasi išvada, kad viskas, kas susidėsto prieš žmogaus prigimtį ir paskirtį, anksčiau ar vėliau stosis prieš patį žmogų, kuris arba sunyks, arba bus grąžintas į būklę, kuriai jis priklauso. Per pastaruosius kelis dešimtmečius itin labai išryškėjo materialinės gerovės siekiai, apėmę visų amžių, rasių, išsilavinimo žmones. Pritaikius tiems siekiams atitinkamą sistemą, ėmė rodytis, kad kiekvienas žmogus gali tapti turtuoliu arba bent gyventi panašiai kaip turtuoliai gyvena. Reklamomis idealizuojamas gyvenimo stilius ir būdas traukte traukė žmonių mases pamėginti, pasinaudoti sudaromomis sąlygomis, o dėl to atsirandančios skolos pradėjo prarasti savo tikrąją reikšmę, pavirsti kone būtinybe, be kurios nieko padaryti nebeįmanoma. Bankams teikiant lengvomis sąlygomis paskolas, itin išryškėjo senų namų remontavimų bei naujų didelių namų statybų įkarštis. Kad skolos šakojosi ir viena gimdė kitą – kas kam svarbu. Ekonomika išsipūtė įspūdingais skaitmenimis, kurie nebeatitiko tikrovės, ir, žinoma, turėjo sprogti.

PO šitokio iš apsigaudinėjimų kilusio sukrėtimo lyg ir turėtų kas nors keistis. Rodos, turėtų paliesti ir žmonių mąstysenas bei apskritai pažiūras į gyvenimą, kuris nevykusiai tvarkomas žmogų lepina, bet kartu ir naikina. Juk įbristi į didžiules skolas ir vėliau mėginti daryti viską, kad tų skolų nereikėtų grąžinti, jau nebėra verslas, o paprastas sukčiavimas, o blogiausia – tai savo sąžinės ardymas, aiškus nusižmoginimas, pagal "madą" atliekamas blogybes motyvuojant paiku teiginiu, kad "visi taip daro". Įsiliepsnojusios aistros viską turėti ir viskuo naudotis, kas tik po akimis maišosi, užgožia visa kita, nebenorint nei matyti, nei suprasti vidutiniškumo. Arba aš gyvensiu kaip noriu, arba man to gyvenimo nereikia. Šitokie ar panašūs požiūriai pasaulį bando paversti smagumų, malonumų, per kitų galvas lipimo į viršūnes vieta. Štai dabar valstybė rūpinasi šimtais bilijonų aplopyti atsiradusias ekonomines skyles, gelbėti bankų krizes. Bet ar tai viską pasuks kita linkme, kad žalingos griūtys nesikartotų, labai abejotina. Tie katastrofiški įvykiai, greičiausiai, nebus pamoka, nes radikalesni pokyčiai nesiderintų su įprasta sistema ir kažkuria nauda, kuri turi išlikti. Juo labiau, kai pasigirsta jau iš anksto įspėjančių balsų, kad reikia saugotis vadinamojo finansinio socializmo. Valstybės vaidmuo privalo likti koks buvęs, nors, anot Niujorko universiteto ekonomisto prof. N. Roubini, šitoji krizė rodo Amerikos imperijos braškėjimo pradžią. Mąstymus ir svarstymus suvedus, peršasi išvada, kad norint išvengti panašių ekonominių krizių, reikia persiauklėti taip, kad žmonėms Amerika reikštų daug daugiau negu tik kaip kokia viso pasaulio lobių sala. **ČS**

Šiame numeryje

Sukaktuvinė Anapilio parapijos šventė – *2,3 psl.*
Kas yra Pasaulio lietuvių bendruomenė? – *4 psl.*
Energetinė nepriklausomybė – *5,6 psl.*
Premijuoti lietuviai mokslininkai – *6 psl.*
Prisimenant Vincą Korsaką – *8 psl.*
Mano nuotykiai karuose (pabaiga) – *9 psl.*
Parapijiečių talka labdarai – *12,15 psl.*
"Mažųjų svajotojų klubo" balionai Vokietijos padangėje – *13 psl.*
Pasaulio lietuvių bendruomenė ragina balsuoti – *14 psl.*

Iš sukaktuvinės šventės Anapilio sodyboje š.m. rugsėjo 28 d. Viršuj – procesija į kapines, Švenčiausiąjį neša prel. Jonas Staškevičius; vidury – paroda, atspindinti 80 metų parapijos veiklą; apačioj – "Gintarėliai" atlieka dalį programos **Ntrs. K. Baliūnaitės**

Ko nori Lietuva?

Iš pokalbio su Lietuvos seimo nariu AUDRONIU AŽUBALIU (tęsinys)

Lietuvos seimo narys Audronius Ažubalis atsakė į TŽ pateiktus klausimus apie ESBO sesiją Toronte rugsėjo 18-20 d.d., kurioje jis pristatė Lietuvos centro dešinės politikų nuostatas dėl Rusijos agresijos prieš Gruziją.

Esu Seimo delegacijos narys Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijoje (toliau – ESBO), kuri buvo įkurta prieš 33 metus pasirašius garsųjį Baigiamąjį Helsinkio aktą.

Nors jame ir buvo užfiksuota Europos valstybių sienų *status quo,* kas kėlė pagrįstą nerimą visiems susirūpinusiems Lietuvos laisvės byla, tačiau paradoksas tas, kad šis aktas, kuriame buvo ir vadinamas "trečiasis krepšys" – valstybių Baigiamojo akto signatarų įsipareigojimai žmogaus teisėms, tapo rimtu juridiniu pretekstu Sovietų Sąjungoje ir Varšuvos pakto valstybėse kurtis disidentinėms Helsinkio įsipareigojimų vykdymo grupėms, kurios nemažai nuveikė klibindamos represinį sovietinį režimą.

Šiuo metu organizacija jungia 56 Europos, Azijos valstybes bei Kanadą su JAV.

Šiandien didžiausia šios organizacijos įtaka – rinkimų į parlamentus stebėjimas ir jų demokratiškumo viešas vertinimas. Štai kodėl šios organizacijos nelabai mėgsta autokratiniai režimai. Pavyzdžiui, Baltarusijos diktatorius A. Lukašenka jau eilę metų neįsileidžia ESBO rinkimų stebėtojų. Aš pats asmeniškai du kartus negavau Baltarusijos vizos, kai su ESBO delegacija vykau stebėti parlamento ir prezidento rinkimų. Paskutiniuose Rusijos prezidento rinkimuose Rusija sutiko įsileisti tik 70 ESBO stebėtojų, kas iš esmės reiškė rinkimų monitoringo profanaciją, todėl ESBO atsisakė siųsti stebėtojus ir visiems buvo aišku, kaip "demokratiškai" buvo išrinktas Rusijos prezidentas D. Medvedevas.

Nukelta į 10-tą psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:
$70 - reguliari (paprastu paštu) • $120 - reg. (1 klasės paštu)
$90 - garbės (paprastu paštu) • $140 - garbės (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius - $170, paprastu paštu - $90 (Kan. dol.)
JAV: $90 - reguliari, $110 - garbės • $150 - 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY

Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc. **Annual subscriptions**: ***In Canada*** - regular (Publications Mail) - $70, reg. (Lettermail) - $120; patron (Publ. Mail) - $90, patron (Lettermail) - $140. ***Overseas*** - Airmail - $170, Surface Mail - $90 (in CDN funds). ***USA*** - reg. $90, patron - $110, Airmail - $150. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs (Agreement No. 40012376. PAP Registration No. 09408, CPM 1001760), and thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news.

Canada

VERIFIED CIRCULATION PAID

Sukaktuvinė Anapilio parapijos šventė

Varpai kvietė į Lietuvos kankinių šventę * Iškilmingos Mišios su procesija į kapines * Parapijos veiklą atspindinti paroda * Vaikai dainavo, deklamavo * Daug svečių, daug linkėjimų

Iškilmingų Mišių metu aukas neša parapijos mažieji

Marijos metais parapijai švęsti savo veiklos jubiliejų – tai tarsi privilegija ir dvigubas džiaugsmas. Gal ir dvigubas pamąstymas apie praeitį, dvigubas – apie ateitį...

Ši privilegija atiteko buvusiai Šv. Jono Krikštytojo – dabartinei Anapilio parapijai, švenčiančiai savo gyvavimo ir šaunios darbuotės 80-metį. Tos šventės laukė rengėjai, parapijiečiai, buvę parapijiečiai ir, yra pagrindo teigti – visi Toronto lietuviai. Varpams gaudžiant Anapilio sodyboje š.m. rugsėjo 28 dienos popietę visais keliais keleliais suvažiavo būriai tautiečių į Lietuvos kankinių šventovę, kurioje buvo pradėta jubiliejinė šventė. Giedant jungtiniam parapijos ir jaunimo chorui, vadovaujant D. Grigutienei ir V. Balytai, punktualiai 3 valandą šventovėn įžengė dvasiškiai ir pamaldų patarnautojai. Po trumpų maldų, visiems sugiedojus *Tegul būna garbinamas,* buvęs ilgametis šios parapijos klebonas prel. Jonas Staškevičius paėmė Švenčiausiąjį, ir prasidėjo eisena, iškilminga procesija į Šv. Jono lietuvių kapines, kur ilsisi ir Anapilio sodybos, taigi ir kapinių, įkūrėjas amžinos atminties kun. Petras Ažubalis. Procesijoje plevėsavo vėliavos, žygiavo choras ir didelė tikinčiųjų minia. Po palaiminimo kapinių koplyčioje visi grįžo į šventovę, kur prasidėjo jubiliejinės Mišios.

Jas aukojo dabartinis klebonas kun. Vytautas Staškevičius, koncelebruojant prel. J. Staškevičiui, prel. E. Putrimui, kunigams A. Simanavičiui, OFM, K. Kaknevičiui, A. Šarkai, OFM. Asistavo br. diak. B. Belickas, OFM, skaitęs Evangeliją. Pamokslą pasakė prel. J. Staškevičius, priminęs Marijos metų reikšmę, pabrėžęs Lietuvos kankinių aukos prasmę, toli siekiančią ir nesibaigiančią jų globą tikintiesiems, paaiškino ir parapijos vardo reikšmę. Visi jungėsi bendrose maldose, skambėjo giesmės vaikų ir suaugusių, beveik visi gausūs dalyviai priėmė Šv. Komuniją. Mišios baigtos Tautos himnu ir šventine giesme.

Dalyviai pasišnekučiuodami pro visas duris slinko į didžiąją Anapilio salę. Ak, kaip ten gražu, kaip išpuošta! Bet pirmiausia daugelį stabdė salės gale prie įėjimo įrengta netikėtai įdomi išdidintų nuotraukų ir įrašų paroda. Laiko lyg ir nebebuvo pakankamai viską atidžiai apžiūrėti, bet jau kiek matyta, užtenka susidaryti vaizdą apie parapijos nueitą ilgą kelią, šakotą veiklą, jos veikėjus – kunigus ir pasauliečius. Kad dar taip eitume 80 metų, kad nepritrūktų entuziazmo tiems, kurie tai parapijai vadovaus ir neleis nutautėti. Pasižvalgius po nuotraukose išdėstytą praeitį, ne vienam galėjo sukilti džiaugsmelis, kad galima būti liudininku ir dalyviu dabarties – kitame salės gale, scenoje, puikavosi išpuoštas ir žibantis skaitmuo "80", apsuptas didžiule, banguojančia trisplave. Pačioje salėje mirguliavo puošnūs stalai, besirenkančių svečių judėjimas, o neeilinį suėjimą patvirtino skambi kaimo kapela.

Koncertas

Penktą valandą visi sėdosi prie stalų, o Anapilio parapijos tarybos pirmininkas Rimas Paulionis atsistojo prie mikrofono. Nuotaikingai pasveikino susirinkusius ir pakvietė administracinės sekcijos pirmininkę Dalią Ažubalienę vesti šventės programą. Ši trumpai apžvelgė parapijos darbus, prisiminė mirusius, paprašė juos atsistojimu pagerbti ir pristatė kviestuosius svečius. Meninė programa pradėta moderniu, estradinio pobūdžio kūrinėliu *Mano Viešpatie* (žodž. N. Širvinskaitės-Laukavičienės, muz. V. Ramanausko), kurį padainavo Daiva ir Indrė Ramanauskaitės. Kun. K. Žitkaus *Pasaulio šviesą* deklamavo R. Aleknevičiūtė, A. Remesat ir A. Kynas. Iš vaikučių Maldynėlio maldeles skaitė A. Kružikas, G. Pacevičiūtė ir J. Bansevičius. Mažieji gintarėliai padainavo *Gaidelį* (muz. A. Noviko) ir *Vilko pupą* (nežinomo aut.), "Gintarėlių" jaunimo choras šmaikščiai nuskambėjo su *Šaltiniu* (muz. A. Noviko), *Šarkela, varnela* (muz. J. Tamulionio), *Aš ir*

Nukelta į 3-čią psl.

Daiva ir Indrė Ramanauskaitės (kairėje) dainuoja *Mano Viešpatie*; dešinėje – Eglės ir Žilvino duetas (Viltė Grigutytė ir Daina Vilkelytė) iš roko operos *Eglė, karalienė žalčių*

Šiluvos iškilmės Midlande

Kanados lietuviai kasmet rugpjūčio viduryje keliauja į Midlande esančią Kanados kankinių šventovę pasimelsti už Lietuvą ir pagerbti Lietuvos kankinius, kurių garbei garbingiausioje vietoje prie šventovės stovi lietuviškasis kryžius. Šis paprotys buvo pradėtas 1956 m., kai Kanados lietuvių katalikų federacija pastatė ten lietuvišką medinį kryžių, kuris nuo pirmųjų dienų žavėjo visus šventovės lankytojus. Po II Vatikano susirinkimo vietoj KLK federacijos buvo įsteigtas Kanados lietuvių katalikų centras, kuris ir toliau šią kasmetinę šventę rengia. Kai medinis kryžius nuo oro sąlygų pradėjo nykti, 1973 m. KLK centro pastangomis buvo pastatytas dail. Telesforo Valiaus stilizuotas naujas metalinis lietuviškas kryžius, kurį pastatė dail. Juozas Bakis.

Lietuviai buvo pirmieji, pradėję organizuoti plataus masto metines keliones į šią šventovę ir pastatę savąjį kryžių. Dabar jau daugelis tautybių ruošia savo šventkeliones į Midlandą, yra pastatę savo kryžius, altorėlius ar kitokius statinius.

Šiais metais lietuvių iškilmės buvo rugpjūčio 24, sekmadienį, bet išsiskyrė iš kitų metų iškilmių tuo, kad šventovėn buvo atgabentas Kanadą lankantis jubiliejinis Šiluvos Mergelės Marijos paveikslas, ir Mišios buvo švenčiamos Marijos garbei. Iškilmės buvo pradėtos įprastine tvarka lauke 2.30 v.p.p. Kryžiaus keliu, kurį vedė prel. J. Staškevičius. Paskui Vytauto Pečiulio vadovaujama vėliavų eisena įžengė šventovėn. Ją sekė kunigai su vysk. Paulium Baltakiu, OFM, Kanados lietuvių jubiliejinė Šiluvos Marijos vėliava, kurią nešė Antanas Samsonas su Reginos Choromanskytės ir Birutės Samsonienės palyda ir jubiliejinis Šiluvos Marijos paveikslas, kurį nešė Rūta Rėkutė, Rasa Aleknevičiūtė, Veronika Jonuškaitė ir Rimas Rėkus. Skambėjo Marijai ir Kristui skirtos giesmės, kurias atliko Deimantės Grigutienės vadovaujamas bendrasis choras. Vyskupui pasiekus altorių, buvo iškilmingai pašventinta Kanados lietuvių jubiliejinė Šiluvos M. Marijos vėliava, kuri vėliau buvo nugabenta į Šiluvą ir ten palikta kaip ženklas Kanados lietuvių meilės Šiluvos Marijai. Tada vyskupas pasmilkė jubiliejinį Šiluvos Marijos paveikslą ir pradėjo Mišias, kurias su vyskupu koncelebravo prel. Edmundas Putrimas, prel. Jonas Staškevičius, kleb. Augustinas Simanavičius, OFM, kleb. Vytautas Staškevičius, kun. Kazimieras Kaknevičius ir svečias iš Lietuvos kun. Aušvydas Belickas. Mišių skaitinius skaitė Lina Verbickaitė-Sawitz, o Evangeliją – kun. V. Staškevičius. Pamokslą pasakė vysk. P. Baltakis, iškeldamas Marijos svarbą mūsų ir Lietuvos bei viso pasaulio gyvenime.

Visuotines maldas skaitė Jūratė Batūrienė, o Mišių eucharistines dovanas nešė Adolfas Kanapka ir Rūta Poškienė. Komunijos metu vieną solo giesmę giedojo Austė Grigutytė. Mišių pabaigoje prieš palaiminimą Šiluvos Marijos jubiliejaus komiteto Kanadoje pirmininkas Antanas Samsonas vyskupui įteikė jubiliejinį žymenį. Mišioms pasibaigus, kaip ir visuomet, visa eisena su vėliavomis pasuko lietuviškojo kryžiaus link. Ten vyskupas sukalbėjo Lietuvos kankiniams skirtą maldą, visi bendrai sugiedojo *Marija, Marija* giesmę ir Lietuvos himną. Iškilmės buvo užbaigtos bendra nuotrauka prie lietuviškojo kryžiaus.

Šventės dalyvis (Iš žiniaraščio *Šiluvos žinia*)

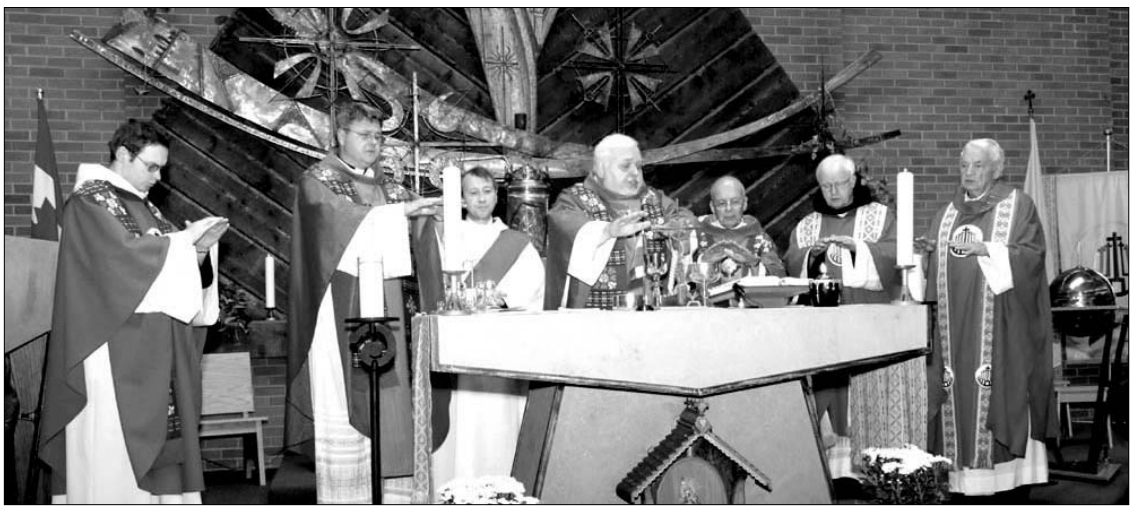

Iškilmingos Mišios Lietuvos kankinių šventovėje š.m. rugsėjo 28 d. švenčiant Anapilio parapijos 80 metų sukaktį. Iš k.: kun. A. Šarka, OFM, prel. E. Putrimas, diak. B. Belickas, OFM, klebonas kun. V. Staškevičius, prel. J. Staškevičius, kun. A. Simanavičius, OFM, kun. K. Kaknevičius

Sukaktuvinė Anapilio...

Atkelta iš 2-ro psl.

mano muzika (muz. A. Noviko). Sidabriniai balseliai, prie jų tarsi priderinti natūralūs judesiai, spalvinga apranga piršo mintį, kad šitoks pasirodymo būdas jaunimui patinka ir, kad vadovei muz. Deimantei Grigutienei tenka įdėti nemažai darbo juos patenkinant. Nuoširdūs plojimai patvirtino, kad ir klausytojams-žiūrovams tai patiko. A. Maksimavičiūtei atlikus *Laimink Dieve,* L.van Beethoven sonatą Nr. 19, op. 49 jautriai ir laisvai

Gabi jaunoji pianistė Vaiva Dzemionaitė skambina L. van Beethoven'o sonatą

fortepijonu paskambino mokytojos Ilonos Beresnevičienės mokinė Vaiva Dzemionaitė, po pertraukėlės dar sykį pasirodžiusi su F. Chopin Valsu, op. 64, nr. 2. Iš roko operos *Eglė, karalienė žalčių* (L. Vilkončiaus), Eglės ir Žilvino duetą padainavo V. Grigutytė ir D. Vilkelytė. *Atleisk man, Viešpatie* (B. Brazdžionio) deklamavo R. Aleknevičiūtė, A. Remesat ir A. Kynas, padainavęs ir W.A. Mozarto iš *Užburtos fleitos* ariją. B. Brazdžionio *Aš žinau* deklamavo D. Vilkelytė, R. Rėkutė, A. Ramanauskaitė. *Sugrįžk, paskubėk* (žodž. P. Juodelis, muz. V. Ramanausko) padainavo Daiva ir Indrė Ramanauskaitės, o *Leidžiasi saulė* (tų pačių autorių) – choras "Angeliukai". B. Brazdžionio *Iš Tavo rankos* (R. Aleknevičiūtė, A. Remesat ir A. Kynas) deklamacijom "Angeliukų" sudainuota *Triumfuokim jubiliejui* (žodž. N. Laukavičienės, muz. V. Ramanausko) pasibaigė truputį per ilgai nusitęsę, labai panašūs pasirodymai, vis dėlto žiūrovų gerai įvertinti. Įteiktos vadovams gėlės išreiškė padėką ir pagarbą. O džiaugtis visiems yra ko – šitoks aktyvus jaunimas teikia daug vilčių parapijos ateičiai.

Sveikinimai

Trumpai ir paruoštais žodeliais parapiją sveikino Lietuvos ambasadorė Kanadai Gintė Damušytė, Lietuvos garbės konsulas Montrealyje Arūnas Staškevičius, perskaitęs ir Aušros Vartų parapijos klebono kun. G. Mieldažio sveikinimą, KLB krašto valdybos vicepirm. Rūta Poškienė, KLB Toronto apylinkės pirm. Danutė Garbaliauskienė, Toronto Prisikėlimo parapijos klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM, Toronto Išganytojo ev. liut. parapijos klebonas kun. Algimantas Žilinskas, Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Audrius Šarka, OFM, ir Toronto kredito kooperatyvų – Prisikėlimo bei "Paramos" valdybų pirmininkai Algis Simonavičius ir Audrius Šileika, įteikę Anapilio parapijos klebonui kun. Vytautui Staškevičiui po stambesnę ($5000) auką. Prieš J. Gurklienės ir talkininkų paruoštą vakarienę maldą sukalbėjo prel. J. Staškevičius. Dabar jau buvo patogus laikas šventės dalyviams pasikalbėti, pabendrauti, *Ilgiausių metų* sugiedojus ir kitaip savo linkėjimus parapijai pareiškus.

Už visa ir visiems padėkojo šeimininkas – klebonas, priminęs senuosius šios parapijos laikus, 1935-uosius metus, kai "pirmabangiai" lietuviai savo rankomis iškasė po šventove rūsį ir padarė salę; apgailestavo, kad dėl sveikatos būklės į šį sukaktuvių renginį negalėjo atvykti dar gyvi anų laikų liudininkai bei parapijos darbuotojai Jonas Margis, broliai Albertas ir Stasys Augustinavičiai. Apie penkias valandas trukusi šventė daugeliui liks malonus prisiminimas ir pasididžiavimas, kad galime išlikti savimi ir neįprastoj padangėj.

Išspausdinta programa padėjo sekti vakaro eigą, o iliustruotas lankstinukas *1928-2008* vertingas savo žiniomis apie parapiją. **Snk.**

(Ntrs. K. Baliūnaitės)

Dar vienas pasas

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Valstiečių liaudininkų sąjungos pirmininkė Kazimira Prunskienė dar neprasidėjus rinkiminei kampanijai, išleido į agitacinę apyvartą *Vartotojo pasą*, kuris platinamas prie prekybos centrų. Šis "pasas" spalva ir formatu panašus į tikrąjį pasą. Jame numatyta vieta paso savininko nuotraukai, vardui ir pavardei, nurodyta, kad pasą išdavė Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjunga visam gyvenimui. Minimo puslapio atvarte – K. Prunskienės spalvota nuotrauka ir klausimas: "Ar tiki, kad KARTU MES GALIME gyventi sveikiau?" (Suprask: be valstiečių liaudininkų, geros sveikatos nesitikėk). Toliau – kreipinys:

"Mielas žmogau, nors tai ne pirmas pasas, kurį Tu laikai savo rankose, tačiau – tai ypatingas dokumentas.

Čia rasi patarimų, kuriuos žinodamas ir pritaikydamas savo gyvenime, Tu ir Tavo šeima tapsite sveikesniais... Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungos pirmininkė Kazimira Prunskienė".

Toliau – rekomendacijos, kaip atrasti sveiką maistą, supažindinamas vartotojas su maisto ženklinimu, priedais, dažikliais, konservantais ir t.t. Dvidešimt aštuonių puslapių "pasas" baigiamas kreipiniu: "Sėkmingo Tau pasirinkimo, mielas žmogau, kiekviename svarbiame Tavo gyvenimo žingsnyje!"

Jei šią "Valgytojo atmintinę" būtų paskelbusi Valstybinė Maisto ir veterinarijos tarnyba arba pastaroji drauge su Sveikatos ir Žemės ūkio ministerijomis, galėtume patikėti, kad toms institucijoms tikrai rūpi žmonių sveikata, tačiau, kai apie "mielo žmogaus" sveikatą kalba partija, ypač artėjant rinkimams, ne tik partijos kompetencija, bet ir nuoširdumu tenka suabejoti.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Prezidentas JAV-se

Rugsėjo 29 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus susitikime su JAV prezidentu George W. Bush aptarė dvišalius santykius, tarptautinio saugumo klausimus bei pokyčius Europos Rytuose – Ukrainoje, Gruzijoje, Gudijoje. V. Adamkus pažymėjo, kad Lietuva ir JAV – artimos sąjungininkės įvedant taiką ir stabilumą Irake bei Afganistane. Jo teigimu, abiejų šalių žmones dar labiau suartins bevizis režimas, dėl kurio rugsėjo 29 d. pasirašyta sutartis dėl keitimosi informacija apie žinomus ar įtariamus teroristus. Tai yra paskutinis iš susitarimų, būtinų Lietuvai siekiant bevizio režimo su JAV.

Susitikimo metu Lietuvos ir JAV prezidentai aptarė padėtį ir Ukrainoje bei Gruzijoje, Gudijoje įvykusius rinkimus, santykius su Rusija.

Aptarė energetiką

Apie energetikos aktualijas ir Europos energetikos saugumo stiprinimą prezidentas V. Adamkus kalbėjo su prezidentu Bush ir su JAV viceprezidentu Richard Cheney. V. Adamkus ir JAV viceprezidentas pasikeitė nuomonėmis apie pokyčius Europos Rytuose ir Pietų Kaukaze. Buvo aptartas JAV ir Europos bendradarbiavimas energetikos srityje su Vidurio Azijos valstybėmis.

Viceprezidentas pritarė prezidento V. Adamkaus nuomonei, kad reikia skatinti glaudesnį ES energetinį dialogą su Vidurio Azijos šalimis – ypač Azerbaidžanu, Kazachstanu ir Turkmėnistanu. Lietuvos vadovas pažymėjo, kad JAV atliko ir atlieka labai svarbų vaidmenį siekiant padėti kurti alternatyvius energetikos išteklių tiekimo kelius iš Pietų Kaukazo ir Vid. Azijos į Europą.

V. Adamkus taip pat apsilankė neseniai atidarytame memoriale, skirtame 2001 m. rugsėjo 11 d. teroristiniams išpuoliams atminti ir pagerbė terorizmo aukų atminimą.

Lietuvos ES vizija

Lietuvos vyriausybė rugsėjo 5 d. patvirtino Vyriausybės kanceliarijos paruoštą Lietuvos Europos sąjungos politikos 2008-2013 m. strateginių krypčių dokumentą. Tai yra pirmas dokumentas nuo Lietuvos narystės Europos sąjungoje (ES) pradžios, kuriame įvardinta Lietuvos ES vizija ir išskirta 10 strateginių krypčių, apibrėžiančių svarbiausius ateinančių 5 metų Lietuvos ES politikos siekius. Jis padės formuoti ir įgyvendinti aktyvią, nuoseklią ir aiškią Lietuvos ES politiką, taip pat prisidės prie Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai 2013 m.

Strateginių krypčių išskyrimas padės stiprinti Lietuvos įtaką ES, užtikrins nuoseklesnį Lietuvos interesų formavimą bei atstovavimą. Dokumentas "Daugiau Europos Lietuvoje ir Lietuvos Europoje!" įtvirtina nuostatą, jog Lietuva siekia stipresnės ES. Jis svarbus ir tuo, kad jame išdėstomi Lietuvos ES politikos tikslai. Jis skirtas visuomenei, Lietuvos institucijoms, dalyvaujančioms formuojant ir įgyvendinant Lietuvos ES politiką, taip pat kiekvienam, besidominčiam ES reikalais.

Korupcija Lietuvoje

"Transparency International" (TI) korupcijos suvokimo rodiklio (KSI) tyrime šiais metais Lietuvai skirta 58 vieta tarp 180 pasaulio šalių. TI Lietuvos skyriaus vadovo teigimu, Lietuvos poziciją nulėmė politinė korupcija, o labiausiai – neskaidrus "Leo LT" kūrimas. Lietuvos skyriaus rugsėjo 23 d. paskelbtuose KSI tyrimo rezultatuose Lietuvai skiriamas įvertinimas sumažėjo 0.2 balo ir siekia 4.6. Toks pats balas Lietuvai skirtas 2004 m. Pernai šis rodiklis buvo 4.8 balo, skelbia www.alfa.lt

58-ąją vietą Lietuva dalijasi kartu su Turkija ir Lenkija. Už Lietuvą skaidresnė yra ir Estija, kurioje KSI šiemet yra 6.6 balo ir Latvija (rodiklis – 5 balai). Šių metų rodiklis reiškia, kad Lietuvoje korupcija yra sunkiai suvaldoma. Lietuva kartu su Lenkija yra labiausiai korumpuotos Europos sąjungos pokomunistinės naujokės. Tarp 30 ES ir kitų Vakarų Europos valstybių Lietuva su Lenkija dalijasi 27-28 vietomis. Estijai tenka 16 vieta, Latvija su Slovakija dalinasi 23-24 vietas.

Generolo vizitas

Oficialaus vizito Lietuvoje metu Ispanijos kariuomenės vadas generolas Julio Rodriguez rugsėjo 24 d. susitiko su Lietuvos kariuomenės vadu gen. ltn. Valdu Tutkumi ir Gynybos štabo atstovais, pranešė Krašto apsaugos ministerija (KAM). Susitikime kalbėta apie NATO veiklą Afganistane, kur abi šalys vadovauja provincijos atkūrimo grupėms kaimyninėse Goro ir Bagdžio provincijose. Aptartos glaudesnio bendradarbiavimo Afganistane galimybės. Aprūpinant Lietuvos grupę Čagčarane, Lietuvai ypač aktuali Ispanijos vadovaujama priešakinės paramos bazė Herate.

Svečias taip pat lankėsi Šiauliuose, susitiko su Karinių oro pajėgų atstovais ir oro policijos misiją vykdančiais Vokietijos kariais. **RSJ**

Kas yra Pasaulio lietuvių bendruomenė?

Pranešimas, skaitytas PLB suvažiavime Trakuose 2008 m. rugpjūčio mėn. (Pateikiamos ištraukos. Red.)

VAIVA VĖBRAITĖ

LB įkūrimo istorinės aplinkybės

Labai norėtųsi, kad Pasaulio lietuvių bendruomenės ir atskirų šalių Lietuvių bendruomenių įkūrimo istorinės aplinkybės būtų Lietuvos istorijos mokymo programų dalis, tiek Lietuvos mokyklose, tiek lituanistinėse mokyklose užsienyje. Tikrai ne visi viską žinome, o dar yra gyvų liudininkų, kurių patirtis būtų ypač svarbi. Be to, užsienio lietuviai yra integrali lietuvių tautos šaka. Be LB, kaip visuomeninės institucijos įkūrimo ir raidos istorijos, Lietuvos istorija – ne visa, neatspindi Antrosios respublikos dvasios, jos išsivystymo lygio bei vertybės ašies, jos organizacinės vadybos mokslo vaisius, pasklidusius po pasaulį. Nežinodami LB istorijos, nemokame ir Lietuvos istorijos, ir, žinoma, kaip sakė filosofas George'as Santayana, nežinodami savo praeities rizikuojame būti priversti atkartoti skaudžią jos patirtį.

Pastaruoju metu dažnai kalbamės apie Konstituciją, kurioje parašyta, kad Lietuvos pilietybė įgyjama gimstant. Juo labiau Lietuvos istorija savaime priklauso kiekvienam iš mūsų ir mūsų vaikams. Negi drįstume nuskurdinti save ir juos, nutrupinant tą savo tautos istorijos dalį, kurioje glūdi LB kūryba ir darbai.

Yra ir kita priežastis, kodėl į mokyklų programas reikėtų įtraukti LB praeitį ir jos dabartinę aprėptį bei veikimo būdus. Kaip ir visas švietimas lituanistinėse mokyklose (taip pat ir Lietuvoje), ši tema padėtų pagrindą ugdyti veiklius, veiksnius ir tautai įsipareigojusius visuomenininkus. Besimokant apie LB, kartu išmokstama apie bendruomeniškumą, apie grupių organizavimo principus ir sprendimų priėmimo metodus, apie veiksmingus būdus tarnauti artimui, ugdyti savąją tautinę tapatybę, daryti įtaką aplinkiniams dėl Lietuvos, kitaip sakant – paleisti strėlę į ateitį.

Žinodami, kad kokia pusė milijono Lietuvos gyventojų pastaruoju metu išvykę į užsienį, o kiti tebevyksta, ir žinodami, jog užsienyje gimsta jų vaikai, kartu žinome, kad svari dalis ne tik praeities, bet ir tautos ateities bus už valstybės ribų. Ribos tarp Lietuvos ir "pasaulio Lietuvos" tirpsta.

Dar 1659-aisiais gydytojas ir mokytojas Aleksandras Kuršius pasiekė Niujorką. Simono Daukanto 1845 m. tekste "Būdas senovės lietuvių, kalnėnų ir žemaičių" rasime: "Toje pačioj gadynėj (apie 1688)... daugybė lietuviško svieto išsidangino į Ameriką, nesgi viršiau minavojau, jog didžturčiai Lietuvoj svietą vergė". Masinė emigracija prasidėjo po 1863-iųjų sukilimo ir bado. Manoma, jog apie 100,000 lietuvių pasiekė Ameriką devynioliktame šimtmetyje.

Tačiau emigrantai, net ir didžiulis jų skaičius, dar nebūtinai sudaro tikrą bendruomenę, o bendruomenės savaime dar nesudaro pasaulio Lietuvos. Bendruomenė tikrąja prasme – tai žmonių grupė, turinti ir bendrumo jausmą, ir bendrą tikslą. Pasaulio Lietuvą suprantu, kaip lietuvių ir lietuviškų bendruomenių už Lietuvos ribų veiklos erdvės visumą. Ji galėjo atsirasti tik po to, kai bendruomenės ėmė sąveikauti tarpusavyje ir su Lietuva.

LB – ne pirmasis ir ne vienintelis užsienio lietuvių sambūris. Devynioliktojo šimtmečio pabaigoje, po aršių kautynių tiesiogine prasme dėl teritorijų, lietuviai emigrantai ėmė atskirai nuo lenkų statyti bažnyčias. Tėvynės ilgesys ir svetima aplinka vertė žmones burtis ir dalytis tuo, kas išvykus iš tėvynės neprarasta: lietuvių kalba, tikėjimu ir papročiais. Atsirado ir pasaulietinių darinių: orkestrų, bibliotekų, mokyklėlių ir ideologiškai konkuruojančios spaudos, laisvamanių ir socialistų būrelių. Svarbiausia, atsirado savimonė, siejanti asmenį su grupe. Visa tai, nors Bendruomenės kaip organizacijos dar nebuvo, jau buvo iš tiesų bendruomeniška.

Viena iš ankstyviausiųjų gijų, jungiančių lietuvių emigrantus su Tėvyne, buvo pogrindžio spauda. Jonas Šliūpas pasirūpino, kad "Gazetos lietuwiszkos" (leidžiamos nuo 1879 m. JAV) ištraukos būtų perspaudinamos "Aušroje" ir pasiektų Lietuvą. Amerikoje kilo mintis surengti Lietuvos kultūros parodą 1900 m. Paryžiaus ekspozicijoje. Ši sensacinga paroda pribloškė lankytojus, pirmąkart sužinojusius apie spaudos draudimą, o emigrantai atrado naują – politinio atstovo savo tautai – vaidmenį. Lietuvos tautinio atgimimo idėja nelyginant įtempta viela suvirpo tarp kontinentų. Paskelbusi nepriklausomybę, Lietuva sulaukė apie 700,000 dolerių humanitarinės pagalbos iš JAV lietuvių (vadinasi, vidutiniška šeima tam paaukojo apie 25% savo metinių pajamų).

Tik tada, kai dėl pasaulinės ūkio krizės pagausėjo lietuvių emigracija į Pietų Ameriką, stiprėjanti Lietuva pati atsigręžė į savo išeivius. 1932 m. Kaune buvo įsteigta valstybės remiama visuomeninė organizacija "Draugija užsienio lietuviams remti" (DULR). Ji siuntė vadovėlius, organizavo kursus mokytojams, kvietė gastroliuoti chorus, sportininkus, leido "Pasaulio lietuvio" žurnalą. Bet ir anuomet Lietuvoje netrūko abejingumo – kai kas postringavo, jog tai išmesti pinigai, o išeivija – prarasti žmonės.

Vis dėlto 1935 m. Kaune buvo sušauktas pirmasis Pasaulio lietuvių kongresas; atstovai susirinko iš 14 kraštų. Delegatai priėmė bendrą politinę rezoliuciją: "Viliamės..., kad Nepriklausomos Lietuvos vidaus tvarka..., bus grįsta Lietuvos Konstitucijos dėsniu, jog suvereni valdžia priklauso tautai". Tarp išeivijos ir Lietuvos atsirado politinis dialogas, išeivija pasisakė už demokratines vertybes. Kongrese nuspręsta įsteigti Pasaulio lietuvių sąjungą, kurios centras turėjo būti Lietuvoje, o nariais tapti užsienio lietuvių draugijos. Karas nutraukė steigimo darbus, okupantai uždraudė DULR veiklą, nukirto išeivijos ryšius su Lietuva. Tačiau visuotinės užsienio lietuvių organizacijos idėja jau ruseno.

Karas šią idėją suaktualino. Vakarų Vokietijoje jau buvo atsidūrę apie 75,000 lietuvių tremtinių, kai 1946 m. Hanau stovykloje, VLIKui skatinant, įsteigta Lietuvių tremtinių bendruomenė, kuri realiai vykdė daugybę valstybės funkcijų: štai pavyzdys iš švietimo srities: vaikų darželių buvo 61, pradžios mokyklų –9, progimnazijų – 11, gimnazijų – 26. Dirbo 1086 mokytojai... Mokytojai suprato bendruomenių būtinybę tiek ugdant vaikus, tiek padedant išvietintiesiems ištverti atgrasią aplinką.

Aiškėjo, kad reikia rengtis ilgai atskirčiai nuo Lietuvos. Todėl VLIKas 1949 m. paskelbė Lietuvių Chartą, ir kartu Pasaulio lietuvių bendruomenės laikinuosius nuostatus. Bronius Nainys Bendruomenės kūrimą itin kontroversiškai apibūdino: "Ji nebuvo kuriama kaip organizacija tarp organizacijų, partija tarp partijų, grupė tarp grupių, ideologija tarp ideologijų... Ji yra Lietuvos valstybės atspindys užsienyje... be teritorijos ir be kitų valstybės veiklos būtinybių, bet ta pati Lietuva".

Tačiau dabar juk nebebūtų galima šitaip apibūdinti Bendruomenės. Mūsų valstybė laisva ir Lietuva yra Lietuvoje, o ne užsienyje. Nebegalima kaip kadaise laikyti LB ta miniatiūrine "Lietuvėle", kuri, nesant valstybės, savarankiškai finansavo ir rūpinosi visų užsienyje esančių lietuvių švietimo, kultūros, sporto ir savitarpio paramos puoselėjimu bei teikė juos Nepriklausomybės siekiui. Tie du tradiciniai Bendruomenės egzistavimo tikslai tarsi ne vieno "dipuko" gyvenimo tikslai: išlaikyti lietuvybę ateities kartoms ir padėti Lietuvai atgauti laisvę. Dabar viena "pusė" to egzistavimo pagrindo tarsi ištirpo.

Taigi LB šiomis dienomis pavirsta tiesiog dar viena, galbūt gausiausia, stipriausia užsienio lietuvių organizacija. Ar ne taip? Taip ir ne. Netapatinu LB, kaip organizuoto visuomeniškumo formos, su visa viso pasaulio užsienio lietuvių veikla apskritai.

Taip, Bendruomenė privalo būti kitokia, nei buvo iki 1990-ųjų. Tačiau Bendruomenės struktūra, tvarka ir tradicijos bei jos per daugiau kaip pusšimtį metų sutelkta patirtis ir užgyventa "organizacinė valia" ją įgalioja ir įpareigoja būti ir veikti kitaip nei kitos organizacijos. Lietuvių bendruomenė yra unikali "pasaulio Lietuvos" apraiška. Ji tikrai nėra dar viena organizacija tarp daugybės kitų. (Bus daugiau)

Bernardinai.lt

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

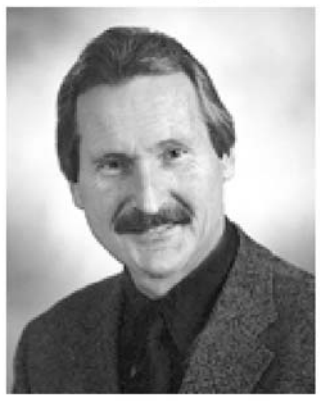

"Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981"

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Energetinė nepriklausomybė

Ar Lietuva galėtų išgyventi iš savo energijos šaltinių?

Pokalbis su Kovo 11-osios akto signataru, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidatu į seimą Šakių rinkimų apygardoje ir aktyviu alternatyvios energijos šaltinių propaguotoju ***Jonu Šimėnu***

– Lietuva, kaip ir Europa, yra priklausoma nuo Rusijos energetikos šaltinių. Jūs esate išstudijavęs galimybes Lietuvai apsirūpinti savais ištekliais. Kokie jie ir ar mes galėtume pasiekti energetinės nepriklausomybės naudodami savo išteklius?

– Atsakymo yra dvi pusės. Pirmoji: be abejo, kiekviena šalis, kuri neturi savo iškastinių energetinių išteklių, stengiasi jų gauti kur nors iš šalies. Šiuo atveju ES ar JAV, jeigu joms jų neužtenka, jos ieško, iš kur atsivežti, ir ta politika visiems suprantama. Kitas dalykas: kiekviena valstybė, kuri gali išspręsti energetinių išteklių apsirūpinimą pati, stengiasi tai padaryti ir būti nepriklausoma nuo kitų šalių diktato. Lietuvos energetika sovietmečiu buvo taip surėsta, kad yra visiškai paremta Rusijos energetiniais ištekliais – dujomis ir nafta. Deja, per 18 nepriklausomybės metų nedovanotinai mažai padaryta, kad būtume nepriklausomi nuo Rusijos energetinių išteklių tiekėjų diktato. Kai Rusija uždarė naftotiekį į Mažeikius, naftą ėmėme gauti alternatyviu keliu. Prisiminkime prieš kokį 17 m. vykusias diskusijas, kaip buvo sunku kalbėti apie Būtingės terminalą, įrodinėti, kad mums reikia alternatyvios energijos šaltinių tiekimo sistemos. Būtingė pasiteisino, kai Rusija užsuko savo vamzdį neva remontuoti. Kas gali garantuoti, kad to neatsitiks su gamtinėmis dujomis, nes dabar gamtinės dujos mūsų šilumos tiekimo sistemoje sudaro daugiau kaip 80%, o pramonėje – dar daugiau. Sakykim, "Achemos" įmonės veikla yra pagrįsta tik gamtinių dujų naudojimu.

Kyla klausimas, ar mes galėtume išspręsti tas problemas be Rusijos ir surasti alternatyvų?

Be abejo, galima, tai esu paskaičiavęs ir daug kartų viešai kalbėjęs, kaip tai padaryti. Pvz., vietiniais ištekliais galima išspręsti būsto šildymą, naudojant medienos (miško kirtimo) atliekas, šiaudus. Kasmet susidaro 4 mln. tonų šiaudų. Jeigu visus šiaudus panaudotume, visiškai apsirūpintume kuru ir dar jų liktų. Kitas dalykas – Vakarų valstybėse niekas nebegamina šilumos dėl šilumos. Visos nuėjo nauju – pažangos keliu. Pirmiausia šiluminėse jėgainėse gaminama elektra, o atliekinė šiluma naudojama šildymui.

Kitas išteklius – komunalinės atliekos. Kasmet jų susidaro apie 1 mln. 300 tūkst. tonų, kurias galima naudoti energetiniams poreikiams. Deja, nerandama sprendimo. Nenoriu naudotis rinkimų laikotarpiu ir kaitinti atmosferos, tegu kol kas būna taip, kaip yra, bet noriu konstatuoti, kad tai yra geras ir nuolat susidarantis išteklius. Jeigu mes panaudotume komunalines atliekas, kurias dabar vežame į Kazokiškių sąvartyną, išspręstume apie 25% Vilniui reikalingos centralizuotos šilumos tiekimo. Pasaulyje egzistuoja naujos, modernios technologijos komunalines atliekas panaudoti energijos gamybai. Šiuo metu Europoje yra daugiau kaip 400 tokių įmonių, kurios, degindamos komunalines atliekas, gamina elektrą ir šilumą. Tokių įmonių yra Vienos, Kopenhagos centre, visuose Japonijos miestuose ir t.t. Dabartiniai ES reikalavimai neleidžia deginti komunalinių atliekų, jeigu išmetimai neatitinka sveikatos reikalavimų. Kai kas kalba, kad mes išnuodysime visą Lietuvą. Be abejo, psichologiškai žiūrint tai nelabai patrauklus projektas, tačiau netgi daug turtingesnės šalys neužkasa į žemę to, iš ko galima pagaminti energiją. Neseniai šiaudus degindavom laukuose, dabar sugebėjom juos susmulkinti ir aparti. Tai šiek tiek geresnis variantas. Nors tam papildomai sunaudojama nemažai degalų.

Jonas Šimėnas

Dar vienas, kol kas mažai naudojamas išteklius – miško kirtimo atliekos. Per metus susidaro apie 1 mln. kietmetrių miško kirtimo atliekų – šakų; lygiai tiek pat kelmų, dar apie 2 mln. kietmetrių sausuolių, kurie guli nepanaudoti, nes nėra jų surinkimo sistemos, nėra sukurtos logistikos sistemos.

Net ir diskutuoti nebereikia, kad apsirūpinti šiluma mes galime naudodami savo išteklius.

Kita vertus, mums būtina vykdyti namų atnaujinimą, nes šiuo metu dujomis, kurias brangiai perkame iš Rusijos, šildom atmosferą. Kartais galima pagalvoti, kad kažkas suinteresuotas, jog mes kuo daugiau tą atmosferą šildytume ir pirktume kuo daugiau brangių gamtinių dujų. Atnaujinant namus ir panaudojant savo šilumos energijos išteklius šią problemą galėtume išspręsti per 10-15 metų.

– Bet žmonės bijo imtis savo namų atnaujinimo, nes tai kainuoja didelius pinigus.

– Kažkodėl visiems atrodo, kad atnaujinimą vykdyti turi valstybė. O kadangi valstybė tokių lėšų neduoda, tai atnaujinimas ir nevyksta. Pažiūrėkime, gal yra kitų variantų.

Aš nuolat kalbu, kad reikia lankstumo – peržiūrėti planavimo, projektavimo sąlygas ir čia įsileisti privatų kapitalą. Yra tokių pavyzdžių: sakykim, Vilniaus kooperacijos technikumas Konstitucijos prospekte ant bendrabučio, buvusio 4 aukštų pastato, uždėjo dar 3 aukštus. Apačioje gyvenantiems vilniečiams atlikta visiškas atnaujinimas – sutvarkyti tinklai, apšiltintos sienos, o privačiam verslui, kuris vykdė atnaujinimą, atsirado papildomas plotas, kurį panaudojęs verslininkas padengė atnaujinimo išlaidas. Suprantama, visur tokių projektų įgyvendinti neįmanoma, bet reikia ieškoti kitokių sprendimų. Kai kur namus galima sutankinti, kai kuriuos namus reikia iš viso griauti, kaip daroma Amerikoje, ir toje vietoje statyti naujus, aukštesnius. Šiandien vyksta karas dėl pastatų aukštingumo. Suprantama, kad kultūros paveldo zonoje to daryti negalima, bet mūsų gyvenamieji namai yra iškelti už senamiesčio ribos. Visą atnaujinimo programą reikia peržiūrėti kompleksiškai, ir valstybės pinigų reikės mažiau. Taigi atnaujinimą galima padaryti penkis kartus greičiau.

– Lietuvoje yra pusantro milijono automobilių, o benzinas brangsta ne dienomis, o valandomis. Ar mes galime palengvinti šią naštą?

– Taip. Aš praėjusios vasaros viduryje surengiau netgi spaudos konferenciją, kuria, labai gaila, niekas nesusidomėjo – neatėjo nė vienas žurnalistas. O esmė ta, kad birželio mėn. lankydamasis Švedijoje patyriau, jog tuo metu ten benzinas kainavo beveik 1 litu pigiau negu Lietuvoje. Kodėl taip yra?

Kai kas sako, kad kalta mokesčių sistema – pas mus dideli mokesčiai, todėl brangūs degalai. Tai toli gražu netiesa. Pažiūrėjau Švedijoje – akcizo ir PVM mokesčiai yra gerokai didesni negu Lietuvoje, tačiau degalai ten pigesni negu Lietuvoje. Pagrindiniai degalų kainos palengvinimai Švedijoje yra mažesnės degalų didmeninės kainos, mažesni prekybininkų viršpelniai ir pigesni biodegalai.

Nukelta į 6-tą psl.

KANADOS ĮVYKIAI

Kanada mažai paliesta

S. Harper atsisakė svarstyti ekonominę padėtį JAV ir jos galimus padarinius Kanadai kartu su kitų partijų vadovais. Ministeris pirmininkas užtikrino, kad valstybės finansinę ir ekonominę padėtį labai atidžiai seka Centrinis bankas. Tik dvi organizacijas *Sunlife Financial Inc*. ir *Manulife* palyginti labai nežymiai palietė JAV finansinės sistemos krizė. Kanadoje, kaip rodo nekilnojamosios nuosavybės prekybos rinka, išvengta krizės ir šioje srityje. Rinkoje pagausėjo gyvenamųjų namų pasiūlos nei pirkimų, ir tai savaime sureguliavo kainas. Nepelno organizacija *Debt Managers of Canada* tvirtina, kad tik šiek tiek pagausėjo žmonių, prašančių pagalbos, kaip susitvarkyti su didėjančiais įsiskolinimais. Tačiau iš 10 klientų tik du yra atsidūrę ties finansinio žlugimo riba.

Konservatorių vyriausybės vadovas Stephen Harper pažadėjo papildomą pagalbą – 150 mln. dol. – nepasiturinčioms šeimoms. Kiekviena šeima, norinti lavinti savo vaikus kurioje nors meno srityje, gaus papildomai 500 dol. Jau anksčiau ministeris pirmininkas sulaukė didelės opozicijos ir gyventojų kritikos dėl 45 mln. dol. sumažintos finansinės paramos įvairioms kultūros ir meno programoms. Opozicijos kritika ir įrodymai privertė atsistatydinti S. Harper rinkiminio vajaus narį Owen Lippert. Jis kaltinamas etikos pažeidimais, kai prieš 5 metus S. Harper, tuomet dar opozicijos vadovui, parengė kalbą, nukopijuotą nuo Australijos ministerio pirmininko pranešimo.

Su neįprasta užduotimi į Torontą atvyko Saskatchewan provincijos atstovai. Paprastai žmonės ieško darbo, o šį kartą darbas ieško žmonių. Buvęs ūkininkų kraštas energingai didina urano ir kitų mineralų gavybą. Provincijos pramonė gali pasiūlyti darbo vietas 10,000 darbininkų. Pramoninei statybai ypač trūksta patyrusių stalių, stogdengių, elektrikų, ir kitų specialybių darbininkų. Saskatchewan atstovai dalyvavo Toronte surengtose darbo mugėse bei apmokymo seminaruose, skatindami darbo ieškančiuosius vykti į provinciją. Jie taip pat kviečia naujuosius atvykėlius apsigyventi Saskatchewan.

Pasaulinės ekonomikos nuosmukis tiesiogiai palietė ir Goderich (ON) gyventojus. Švedijos *Volvo* automobilių bendrovė paskelbė, kad šiame mieste esantį savo padalinį perkelia į JAV. Darbo netenka 500 darbininkų. Verslovė siūlo darbininkams savo pagalbą, mokantiems kitų amatų padės surasti naujas darbo vietas. *Volvo* atstovai patvirtino, kad sunkiuosius automobilius gaminanti įmonė patiria sunkumus visuose savo fabrikuose Europoje.

Britų Kolumbijos vyriausybė greitosios pagalbos tarnybai papildomai skiria daugiau kaip du mln. dol. Per pastaruosius penkerius metus penktadaliu padidėjo poreikis skubiai medicininei pagalbai. Praėjusiais metais 4 mln. skirta kompiuterizuotai ryšių ir informacijos perdavimo sistemai. Dabar skirtos lėšos bus panaudotos įsigyti dar vienam moderniam greitosios pagalbos automobiliui ir kitoms paslaugoms. Šiuo metu provincijoje tarnyba turi 470 greitosios pagalbos ir 41 pagalbinį automobilį, joje dirba daugiau kaip 3,000 darbuotojų.

Pačios seniausios planetos uolienos atrastos Kanadoje. Tokią išvadą padarė Kanados universitetų ir JAV Carnegie mokslo instituto mokslininkai, ištyrę North West teritorijose esančio Didžiojo Lokio ežero pakrantę. Atlikę izotopų tyrimus, mokslininkai mano, kad šioms uolienoms 4.28 bln. metų.

Jau užsiregistravę sąraše "Neskambinti" (Do Not Call), gali tikėtis gausesnio reklaminių laiškų ir lankstinukų pluošto. Taip spėja reklamos specialistai, išnagrinėję kitų valstybių patirtį. Kanadoje yra 27 mln. asmeninių ir nešiojamų telefonų. Manoma, kad daugiau kaip pusė jų savininkų pageidaus "Neskambinti". Nuo rugsėjo 30 d. galima įsirašyti į tokį sąrašą. Jau pačią pirmąją dieną sąrašo kūrėjų telefonais ir tinklalapyje įsiregistravo daugiau kaip 230,000 kanadiečių.

Indėnų Mohawk genties aktyvistas Brant gavo palyginti nedidelę nuobaudą už praėjusiais metais 401 greitkelio ir geležinkelio Otava-Montrealis blokadą. Šios genties indėnai sustabdė eismą šiuose svarbiuose keliuose, padarydami nemažai nuostolių krovininiam ir keleiviniam transportui. Jie protestuoja prieš vilkinamą vyriausybės sprendimą sugrąžinti jiems teismo pripažintus plotus. Protesto organizatoriui teismas, atsižvelgdamas į prieš teismą kalėjime išbūtą laiką, jam skyrė 90 parų namų arešto itin griežtomis sąlygomis.

Moliūgą – milžiną išaugino vienas New Brunswick daržininkas. Jis sveria daugiau kaip pusę tonos – 597 kg. Šiemetinis konkurso laimėtojas 26 kg sunkesnis už praėjusių metų sunkiausią moliūgą. Provincijoje jau 13 metai vyksta daržo "Rudens gėrybių" konkursai. **SK**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

POLICIJOS REFORMA

Spalio 1 d. Lietuvoje prasidėjo administracinė policijos reforma, kuria keičiama policijos organizacinė struktūra, skelbia BNS. Nuo šiol Lietuvoje liko dešimtyje apskričių veikiančių 10 vyriausiųjų policijos komisariatų, kuriuose yra sutelkti administravimo darbai. Teritorinės policijos įstaigos tapo struktūriniais apskričių policijos komisariatų padaliniais. Savivaldybių teritorijose veikia struktūriniai padaliniai – policijos komisariatai, o vienos ar kelių seniūnijų teritorijose – policijos nuovados. Pakeitimais taip pat diegiama vidaus reikalų sistemos vadovaujančių pareigūnų rotacijos sistema. Prasidėjus reformai ligšioliniai policijos įstaigų vadovai tapo laikinaisiais, kol, atlikus įvertinimus, bus paskirti nuolatiniai. Pagal naująją rotacijos sistemą, policijos įstaigos vadovas galės vadovauti vienai įstaigai 5 metus, su galimybe kadenciją pratęsti dar 5 metams. Įgyvendinus Policijos sistemos plėtros programos nuostatas, policijos sistema bus veiksmingesnė ir labiau gebanti užtikrinti žmogaus, visuomenės, valstybės viešojo saugumo poreikius. Policijos veikla bus nukreipta į nusikaltimų pasisaugojimo, nusikalstamumo priežasčių šalinimą, pažangiausių veiklos metodų diegimą.

AUGA SKOLOS

Nuo 2007 m. rugsėjo Lietuvos gyventojų įsiskolinimai išaugo beveik dvigubai – nuo 146.5 mln. Lt iki 273 mln. litų. Daugiausia fiziniai asmenys įsiskolino finansinėms įstaigoms – bankams, nuomojimo bendrovėms ir kt. Skolos didėja ir verslo sektoriuje, skelbia kredito rizikos valdymo sprendimų bendrovė "Creditinfo Lietuva". Tolesnei įsiskolinimų augimo spartai didelę įtaką darys numatomas energetinių išteklių brangimas bei vartojimo lėtėjimas. Bendrovės duomenimis, šių metų trečiąjį ketvirtį, lyginant su atitinkamu laikotarpiu pernai, gyventojai įsiskolino 10 kartų daugiau – 43.5 mln. Lt (pernai – 4 mln. Lt). Skolos finansinėms institucijoms didėjo sparčiausiai ir siekia 115.4 mln. Lt. Žymiai paaugo ir įmonių įsiskolinimai. "Creditinfo Lietuva" duomenimis, juridinių asmenų "blogos skolos" šoktelėjo 73.6 mln. Lt – iki 473.6 mln. Lt. Daugiausia įmonės įsiskolino finansinėms įstaigoms. Šalies verslas turėtų peržiūrėti savo kredito rizikos valdymo strategijas, labiau kontroliuoti skolų portfelio augimą skiriant dėmesio kliento mokumo vertinimui ne tik produktų įsigijimo momentu, bet viso bendradarbiavimo metu sekant kliento įsiskolinimus, atsiskaitymo įpročius. Įmonėse, kurios rūpinasi kreditų rizika, kol kas nuotaikos pastovios, skelbia DELFI.

MAŽIAU UŽDIRBA

Vidutinio moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumas Lietuvoje siekia 18% ir neturi tendencijos mažėti, rodo Valstybinės studentų agentūros tyrimas. 50-59 m. amžiaus grupėje atlyginimų skirtumas siekia daugiau nei 30%, o tarp jaunesnių nei 30 m. darbuotojų – 7%, pranešė agentūra. Europos sąjungos (ES) šalyse skirtumas tarp vyrų ir moterų atlyginimo siekia 15-20%. Tyrimo duomenimis, pagrindinės priežastys, lemiančios tokį skirtumą – mažesnis moterų pasitikėjimas savimi profesinėje srityje palyginti su vyrais bei nepakankamas iniciatyvumas, mažesni sau keliami reikalavimai ir lūkesčiai karjeros atžvilgiu. Tyrimas parodė, kad dauguma (65%) Lietuvos gyventojų mano, kad moterys yra tokios pat geros vadovės, kaip ir vyrai. Tačiau apklaustųjų atsakymai skyrėsi, priklausomai nuo lyties – vyrai dažniau linkę manyti, kad moteris ir vadovo pozicija yra nesuderinami dalykai.

KAPINIŲ APSAUGA

JAV Atstovų rūmai spalio 2 d. priėmė rezoliuciją, smerkiančią Lietuvos vyriausybę dėl jos "nesugebėjimo apsaugoti istorinių žydų kapinių Vilniuje", skelbia BNS. Rezoliucijoje, už kurią balsavo beveik visi Atstovų rūmų nariai, tvirtinama, jog Lietuvos vyriausybės nesugebėjimas nutraukti butų statybos projektą pažeidžia 2002 m. pasirašytą dvišalį susitarimą tarp Lietuvos ir JAV dėl tam tikrų kultūrinių objektų, tarp jų – kapinių – apsaugos ir išsaugojimo abiejose valstybėse. Užsienio reikalų ministeris Petras Vaitiekūnas, vadovavęs darbo grupei buvusių žydų kapinių riboms nustatyti, rugsėjo pabaigoje vyriausybei pateikė siūlymus, kad buvusių Šnipiškių žydų kapinių teritorija Vilniuje turėtų būti sutvarkyta bei įamžintas ten palaidotųjų atminimas ir tuo pačiu metu turėtų būti ieškoma galimybės patikslinti buvusių kapinių ribas. P. Vaitiekūnas pabrėžė, kad buvusioms žydų kapinėms suteikta teisinė apsauga ir, Kultūros paveldo departamento sprendimu, jos įtrauktos į saugotinų Lietuvos kultūros vertybių registrą. **RSJ**

Premijuoti lietuviai mokslininkai

EDVARDAS ŠULAITIS

Lietuvos respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos sudaryta komisija iš 16-os kandidatų išrinko penkis iškiliausius lietuvių išeivijos mokslininkus. Tai buvo padaryta Švietimo ir mokslo ministerio įsakymu. Laimėtojams paskirtos 13,000 litų premijos.

Malonu pranešti, kad tarp šių penkių išrinktųjų yra du JAV lietuviai mokslininkai, o vienas iš jų – čikagiečiams gerai pažįstamas prof. dr. Romualdas Kašuba, gyvenantis Čikagos vakariniame priemiestyje St. Charles, IL. Jam premija buvo paskirta už viso

Prof. dr. R. Kašuba

gyvenimo nuopelnus (kaip ir dr. I. Skrupskeliui) biomedicinos ir technologijų mokslų srityse. Prof. dr. R. Kašuba oficialiame pranešime yra pristatomas kaip technologijos ir edukologijos mokslų atstovas, Šiaurės (Northern) Ilinojaus universiteto (De Kalb, IL) profesorius emeritas.

Prof. dr. Romualdas Kašuba yra gimęs 1931 m. kovo 23 d. Kaune. Ten 1941-1944 mokėsi gimnazijoje, kol turėjo trauktis nuo artėjančio fronto. Kurį laiką gyveno Vokietijoje, ten baigė Miuncheno lietuvių gimnaziją. Atvykęs į JAV, Ilinojaus universitete studijavo mechaninę inžineriją. Čia gavo bakalauro (1954 m.), magistro (1957 m.) ir daktaro (1962 m.) laipsnius.

1962-1968 m. buvo TRW korporacijos Klyvlande, OH, kosmoso tyrinėjimų sistemų modeliavimo, medžiagų atsparumo ir dinamikos skyrių vedėjas. 1964-1986 m. dėstė Klyvlando universitete: iš pradžių asistentu, vėliau – asocijuotu profesoriumi, o nuo 1972 m. dirbo profesoriumi. 1978-1985 m. buvo Mechaninės inžinerijos katedros vedėjas, o tada – inžinerijos aspirantūros programų direktorius.

1986 m. pradėjo darbuotis Šiaurės (Northern) Ilinojaus universiteto Inžinerijos ir inžinerinės technologijos kolegijoje. Buvo jos kūrėjas, dekanas. Darbavosi atkuriant Vytauto Didžiojo universitetą Kaune: buvo jo atkuriamojo senato narys, Kauno technologijos universiteto konsultantas. Yra paskelbęs daug mokslinių straipsnių ir pateikęs nemažai tiriamojo pobūdžio ataskaitų (NASA, JAV Energijos departamentui, JAV Kongresui). Skaitė mokslinio pobūdžio paskaitas Lietuvoje, Kinijoje, Japonijoje, Australijoje ir kitur. Dalyvavo ir dalyvauja JAV lietuvių visuomeninėje veikloje. 2006 m. buvo išrinktas į JAV Lietuvių bendruomenės tarybą. Kaip LB atstovas reiškėsi bendruose LB ir Lietuvos seimo komisijos posėdžiuose. Plačiai domėjosi ir domisi išeivių lietuvių bei kitų sporto veikla, ją remia finansiškai.

Dr. Bronius Makauskas

Prof. dr. Ignas Skrupskelis, antrasis JAV lietuvis, kuriam premija paskirta už viso gyvenimo nuopelnus ir laimėjimus humanitarinių ir socialinių mokslų srityje, yra Pietų

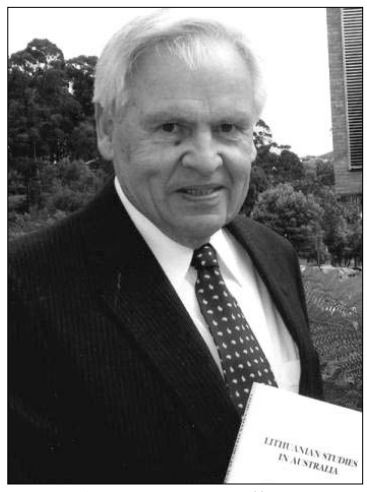

Dr. Algimantas Taškūnas

Kalifornijos universiteto profesorius emeritas filosofas.

Kiti trys premijų gavėjai gyvena ne tik skirtingose valstybėse, bet ir kontinentuose. Arčiausiai Lietuvos yra įsikūręs istorikas dr. Bronius Makauskas, kuris yra Lenkijos mokslų akademijos Istorijos instituto mokslininkas, Lietuvos ir Lenkijos santykių istorijos tyrinėtojas. Jam premija paskirta už pastarojo dešimtmečio laimėjimus humanitarinių ir socialinių mokslų srityje. Dr. B. Makauskas yra darbavęsis ir visuomeninėje veikloje – buvo Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos narys.

Dr. Sauliui Juodkaziui, Hokaido universiteto Japonijoje asocijuotam profesoriui, lazerinių technologijų specialistui, premija paskirta už pastarojo dešimtmečio laimėjimus fizinių, biomedicinos ir technologijos mokslų srityse.

Penktasis premijuotasis – dr. Algimantas Taškūnas, edukologas, lietuvybės puoselėtojas iš Tasmanijos (Australijoje) universiteto; premija jam paskirta už mokslo patirties, laimėjimų sklaidą, mokslo ryšių tarp Lietuvos ir užsienio šalių plėtojimą. Smagu matyti, kad šie žmonės, kurių darbais gėrėjosi amerikiečiai ar kitų tautų žmonės gavo įvertinimą ir tėvynėje. Nors jų premijos nėra didelės, tačiau svarbu, kad jie buvo pripažinti, kaip Lietuvos mokslui nusipelnę asmenys. O jie to tikrai užsitarnavo.

Energetinė nepriklausomybė

Atkelta iš 5-to psl.

Visko po truputį ir susidaro solidus skirtumas. Jeigu 14 kronų kainuoja įprastas benzinas, tai 9 kronos – benzinas, kuriame yra 85% etanolio (E85). Jie sugeba pigiai pagaminti etanolį, reguliuoti rinką, sukurti pardavimo tinklą. Kol kas pas mus nėra degalinių, kurios būtų pasirengusios pardavinėti E85 benziną. Švedai jau prieš dešimt metų iš JAV pradėjo pirkti specialius automobilius, kurie naudoja benziną E85. Dabar švedų automobilių bendrovės "Saab" ir "Volvo" taip pat jau gamina tokius automobilius, kurie tinka benzinui E85.

Švedijos vyriausybės kompleksinis požiūris – pigiau gaminti, sukurti tinklą ir skatinti vartojimą. Pas mus to nėra, nes nėra Vyriausybės politikos šiuo klausimu. Dokumentuose prirašyta – remsim, skatinsim, Briuseliui ataskaitos – kuo gražiausios, o tikrovėje nieko nėra.

– Jeigu TS-LKD seimo rinkimuose gautų daugumą ir turėtų galimybę spręsti, nuo ko pradėtumėte?

– Be abejo, pirmiausia reikia sukurti vartojimo sektorių. Biodegalų gamyba jau įsisiūbavusi ir jeigu bus vartojimas, tai jau po keleto metų Lietuvoje galima pagaminti pusę milijono tonų biodegalų. Pirmiausia reikia gero pavyzdžio, geriausia tinka pradėti nuo visuomeninio transporto – nepirkti autobusų, kurie negali naudoti biodegalų.

Kaip dažnai tenka kartoti – biodegalai – tai vaistai nuo visų ligų. Pirmiausia sprendžiame socialines problemas, kadangi superkame grūdus. Nuo perdirbimo valstybei lieka mokesčiai, nes perdirbėjai moka mokesčius. Naudodami biodegalus mažiau teršiame aplinką ir vykdome tarptautinius įsipareigojimus – Kyoto protokolą ir t.t.

Kalbėjosi – **A.V. Škiudaitė**

LIETUVIŲ TELKINIUOSE

Wasaga Beach, ON

RUDENS ŠVENTĖ. Š.m. rugsėjo 20 d. Vasagos Gerojo Ganytojo misijos salėje Vasagos "Bočių" choras, vadovaujamas Algio Ulbino, surengė gražią rudens šventę. Į išpuoštą salę susirinko gausus svečių būrys iš Vasagos, jos apylinkių ir iš Toronto. Meniškai papuošta salė ir gražios stalų dekoracijos – rūpestingas Danos ir Laimio Mačikūnų darbas. Rudens šventės vakarą pradėjo pranešėja Lina Verbickaitė-Sawitz, jautriai ir nuotaikingai sveikindama svečius, kviesdama praleisti malonų laiką rudens šventėje ir padeklamavo melancholišką rudens poemą.

Po to pakvietė į sceną "Bočių" chorą ir jų energingą vadovą Algį Ulbiną. Gražiai pasipuošę choristai pradėjo koncertą daina *Bočių sveikinimas* (Amerikos liaudies daina, žodž. A. Ulbino). Toliau skambėjo: *Mano Lietuva* (žodž. P. Gaulės) ir *Tėviškėle, tėviškėle* (liaudies daina). Dainą *Rymau po beržais* gražiai ir jautriai atliko solo I. Punkrienė pritariant chorui. Dvi pramogines dainas *Nesakyk sudie* (muz. ir žodž. V. Žalkausko) ir *Tėviškės laukuose* (liaudies daina) linksmai ir išraiškingai atliko duetu A. Lapavičienė ir D. Borukienė. Linksmoje dainoje *Kir-vir-jo* solo įspūdingai su romantiškais įtarpais, pritariant vyrų chorui, padainavo A. Bražys. Vėl nuskambėjo choro dainos: *Senelio polka* (muz. J. Tiškaus, žodž. Ščiukaitės), *Bėgo laikas* (Amerikos liaudies daina), *Čia Wasaga* (žodž. ir muz. A. Ulbino). Visos dainos susilaukė didelio klausytojų pritarimo ir stiprių plojimų. Vasagos "Kibirkštis" suvaidino trumpą komediją "Antroji jaunystė", parašytą dr. Zelbienės. Lina Verbickaitė-Sawitz humoristiškai suvaidino senstančios našlės vargus ieškant gyvenimo draugo. Kęstutis Poškus įdomiai ir juokingai parodė senstančio viengungio išgyvenimus.

Pasibaigus programai chorą ir jo vadovą A. Ulbiną pasveikino KLB Vasagos apylinkės pirm. Rūta Poškienė ir apdovanojo programos atlikėjus gėlėmis. Taip pat sveikino ir dėkojo už gražią rudens šventę KLB krašto valdybos pirm. J. Kuraitė-Lasienė. Prel. J. Staškevičius sukalbėjo maldą prieš vakarienę. Vaišinomės skaniais, darbščių šeimininkių paruoštais valgiais ir dalinomės rudens pobūvio įspūdžiais. Po vakarienės visi linksmai įsijungė į skambias dainas, vadovaujant vyrų chorui ir vadovui A. Ulbinui. Padėkos žodį tarė "Bočių" vadovas Algis Ulbinas. O žiūrovai liko dėkingi "Bočių" chorui, jo vadovui ir visiems programos atlikėjams, darbščioms šeimininkėms už skanią vakarienę. **A. Vitkienė**

Hamilton, ON

ŠIOKIADIENIAIS Aušros Vartų šventovėje Mišios 9 v.r. Sekmadieniais – 9 v.r. (votyva) ir 10.30 v.r. (suma). St. Catharines Mišios šeštadieniais 4 v.p.p. Dėl išsamesnės informacijos skambinti į kleboniją tel. 905 522-5272.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOJE prasidėjo Šiluvos Švč. M. Marijos paveikslo piligriminė kelionė po šeimas. Yra išleisti ta proga specialiai paruošti maldos lankstinukai. Norinčius priimti Šiluvos Švč. M. Marijos paveikslą į savo namus, kviečiame registruotis pas Audrę Sakalaitę, 905 549-6446.

KASMETINĖS imigrantų ir pabėgėlių Mišios kartu su vysk. A. Tonnos įvyks spalio 19, sekmadienį, 2 v.p.p. Kristaus Karaliaus katedroje. Po Mišių bus vaišės ir etninių vyskupijos parapijų kultūrinė programa.

KVIEČIAME visus lapkričio 1, šeštadienį, į Toronto Prisikėlimo parapiją, kur įvyks arkiv. Sigito Tamkevičiaus, SJ, paskaita *Šiluva praeityje ir šiandien* – tikinčiųjų pasipriešinimas priespaudai, pogrindinė spauda, dabartinė padėtis Lietuvoje.

Kapinių lankymo diena vyks lapkričio 2, sekmadienį, šv. Mišios prasidės 3 v.p.p. Arkiv. Sigitas Tamkevičius, SJ, su visais suvažiavusiais kunigais atnašaus Šiluvos M. Marijos garbei Mišias Lietuvos kankinių šventovėje ir oficialiai uždarys Šiluvos Švč. M. Marijos sukaktuvinius metus Kanadoje.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOJE sekmadienio rytinę kavutę apsiėmė daryti visos Hamiltone esančios lietuviškos organizacijos. **AV inf.**

A.a. PRANO SAKALO atminimui, užjausdami jo šeimą, *Vaiko tėviškės namams* $20 aukojo V.A. Apanavičiai.

A.a. A. PUNDIENĖS prisiminimui, užjausdami dukras ir gimines, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukojo: $25 – P.A. Narduzzi; $20 – E.K. Gudinskai; $10 – J.H. Otto, F.A. Pietrantonio. Nuoširdžiai dėkoja **– PLV komitetas**

ŠYPSENOS

Ar pastebėjote, kad...

(Iš to paties vardo knygos)

• Geriausias būdas sustiprinti atmintį – paskolinti pinigų savo draugui.

• Medžiai, kaip ir žmonės, panašūs vieni į kitus tik iš tolo.

• Kartais, kai darbdavys, perskaitęs jūsų užpildytą anketą, paklausia: "Ar Jūs geriate?", nežinai žmogus, ar jis kviečia tave išgerti, ar nori papildyti tavo bylą.

• Laikas išsprendžia visas problemas, išskyrus prakiurusią padangą.

• Niekuomet žmonės tiek daug nemeluoja, kaip prieš rinkimus, per karą ir po medžioklės. **Liudas Stankevičius**

SPAUSTUVĖ
PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 59 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	
kasd.pal.čekių sąsk. iki	0.75%
santaupas	1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk.	0.75%
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius	2.00%
180 dienų indėlius	2.25%
1 m. term. indėlius	2.85%
2 m. term. indėlius	3.35%
3 m. term. indėlius	3.80%
4 m. term. indėlius	4.00%
5 m. term. indėlius	4.10%
RRSP ir RRIF (Variable)	1.00%
1 m. ind.	2.85%
2 m. ind.	3.35%
3 m. ind.	3.80%
4 m. ind.	4.00%
5 m. ind.	4.10%

PASKOLAS	
Asmenines nuo	6.15%
nekiln. turto 1 m.	6.15%

• *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai*

• *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki $100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

A.a. Pranas Razgaitis, lietuvių visuomenės veikėjas, staiga mirė rugpjūčio 11 d. Klyvlande, OH. Velionis gimė 1920 m. netoli Mosėdžio, Žemaitijoje. Baigė Kretingos pranciškonų gimnaziją, studijavo Kauno Vytauto Didžiojo universitete, o inžinerijos mokslus baigė Šveicarijoje. P. Razgaitis su jauna šeima 1950 m. atvyko į Kanadą ir apsigyveno Sudbury, ON, vėliau – Toronte. Čia jis stipriai buvo įsijungęs į ateitininkų, Šv. Jono Krikštytojo, vėliau Prisikėlimo parapijos veiklas. 1957 m. Razgaičių šeima persikėlė į Klyvlandą. Čia taip pat velionis tuojau įsijungė į lietuvių Dievo Motinos parapiją, vietos ateitininkų organizaciją ir Krikščionių demokratų gretas. Darbavosi žurnalo *Tėvynės sargas* ir Popiežiaus Leono XII fondo (krikščionių demokratų) administravime. P. Razgaitis su žmona Aleksandra santuokoje išgyveno 63-jus metus. Išaugino ir išmokslino dukterį Elenutę, sūnus Antaną, Kazį ir Andrių bei susilaukė aštuonių vaikaičių. Gedulines Mišias, kuriose dalyvavo suvažiavę vaikai, vaikaičiai, daug artimųjų, atvykusių ir iš kitų miestų, vietos lietuviai, Dievo Motinos šventovėje atnašavo klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ. Skaitinius lietuviškai skaitė sūnaus Kazio sūnūs Paulius ir Vaidas, giedojo parapijos choras "Exultate", solistė Virginija Muliolienė, vargonavo Rita Čyvaitė-Kliorienė. Klebonas kun. G. Kijauskas, SJ, savo pamoksle apžvelgė velionies gyvenimą, jo meilę šeimai, gyvą veiklą ateitininkuose, krikščionių demokratų partijoje ir lietuvių visuomenėje. Netektį išgyvena šeima, giminės, draugai, visuomeninės veiklos bendradarbiai. Velionis palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje.

Airija

Šiame krašte rugsėjo pradžioje pradėtas leisti dvisavaitinis žurnalas *LITH.* Jame bus skelbiami straipsniai, pateikiamos žinios iš Lietuvos, Airijos ir kitų kraštų, spausdinami pokalbiai su žymesniais žmonėmis, skaitytojų pasisakymai, įvairių sričių žinovų patarimai. Žurnalas pradėtas nemokamai platinti Airijoje, o vėliau – ir kituose kraštuose. Žurnalo leidimu rūpinasi Lietuvos informacijos mainų centras. Airijoje žurnalas platinamas lietuviško maisto parduotuvėse, lietuvių mokyklose ir kitose lietuvių susibūrimo vietose.

Viename Dublino priemiestyje rugpjūčio 22-24 d.d. vyko 8-tasis Pasaulio kultūrų festivalis. Jame programų atlikėjai dalyvavo iš įvairių kraštų. Airijos lietuviai dalyvauja jau trečią kartą. Šiais metais paskutinę šventės dieną programą atliko "Lietuvos dobilas" ir Dublino lituanistinės mokyklos "4 Vėjai" mokiniai. Ši tris dienas trukusi šventė sutraukė daugybę lankytojų, ir yra laikoma viena didžiausių renginių Airijoje. Per tris dienas buvo galima išklausyti 150 koncertų.

Tadžikija

Rugpjūčio pabaigoje surengta išvyka į lietuvių tremties vietas Tadžikijoje. Joje dalyvavo Vilniaus technikos universiteto darbuotojai Algis Vyšniauskas ir Rolandas Šaparajevas bei Lietuvos ambasados Kazachstane atstovai. Jie lankėsi Dušambėje ir krašto pietuose Chatlono srityje, kur 1945-53 metais buvo ištremta keletas tūkstančių lietuvių. Kurgan Tiubės mieste išvykos dalyviai aplankė krikščioniškas kapines bei palaidojimo vietas ir jose rado lietuvių tremtinių kapus. Pastebėta, kad dauguma tremtinių laidojimo vietų nyksta, nes trūksta tinkamos priežiūros arba jos iš viso nėra. Išvykos dalyviai siūlė Kargan Tiubės krikščioniškose kapinėse pastatyti bendrą paminklą lietuvių tremtiniams. Jie taipgi dalyvavo Dušambės miesto katalikų šventovėje pamaldose. Po jų buvo susitikta su vietiniais lietuviais ir aptarti jiems svarbūs klausimai.

Gudija

Pelesos lietuvių vidurinė mokykla naujus mokslo metus pradėjo atremontuotose patalpose. Per vasaros atostogas buvo pakeisti langai, sutvarkyta elektra, šildymas. Tikimasi, kad ateinančią žiemą mokiniams nereikės šalti. Visuose kabinetuose atsirado kompiuteriai, naujos spintos, stalai, kėdės. Daug dėmesio skirta mokyklos bibliotekai. Įrengtos naujos lentynos ir internetinė skaitykla. Sutvarkyta ir aplinka. Visais statybos darbais ir su ja susijusiais reikalais rūpinosi Pelesos lietuvių visuomeninė susivienijimo "Gimtinė" pirmininkas, mokyklos direktoriaus pavaduotojas Jonas Matiulevičius. Lėšas remontui parūpino Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos vyriausybės. Taipgi įvyko Gudijoje ir švietimo reforma. Dabar Pelesos lietuvių mokykloje yra dvi 9-to skyriaus ir dvi 11-to skyriaus klasės. Tokiu būdu per vienerius metus reikės išeiti dviejų klasių kursą. Mokytojams ir mokiniams bus daugiau darbo. Šiais metais mokosi 80 mokinių. **JA**

Prisimenant Vincą Korsaką

/ Jūs mano pėdsakus atrasit knygų lapuos, / Kai būsiu jau nuo jūs toli toli. /

Tokius žodžius skaitau sustojęs prie poeto, rašytojo, laisvės kovotojo Vinco Korsako kapo. Ant jo kapo paminklas, kuriame šalia kryžiaus pavaizduota atversta knyga su įrašytais žodžiais. Skaitau ir girdžiu Jo balsą...

* * *

Likimas man lėmė mokytis klasėje, kurioje mokėsi ir poetas, rašytojas, laisvės kovotojas Vincas Korsakas. Tai buvo 1945-1950 m. Kapčiamiestyje.

Vincui Korsakui iki mokyklos buvo tolokai: pėsčiomis ar su dviračiu jis turėdavo įveikti apie 7 km atstumą. Į klasę jis įžengdavo su šypsena, dažnai net ir linksmos dainelės posmelį užtraukdavo. O pavasariais net ir žibučių atnešdavo. Stebino ta Vinco Korsako neišsenkanti energija. Iš kur jis jos semdavosi, kaip jis visur suspėdavo? Turbūt nebuvo nė vieno mokyklos sienlaikraštėlio be Vinco kūrybos. Už Vinco Korsako parašytą ir suvaidintą scenos veikalą *Ne savo vietoje* žiūrovai atsidėkojo jam audringomis ovacijomis. Žinoma, tuometiniams sovietų valdžios pareigūnams ne tik nepatiko, bet net užrūstino: Vinco Korsako broliui pagrasino, kad išbuožins, jei per 3 dienas nesumokės mokesčių.

Vinco Korsako rašytų straipsnių, eilėraščių ir dainų buvo pogrindžio spaudoje, Lietuvos partizanų leidiniuose. Taip rašytojas, poetas Vincas Korsakas jau "kovojo už laisvę ir raštu, ir daina".

Pats Vincas Korsakas pripažįsta, kad "mokykloje jam netrūko nei jėgų, nei draugų". Tikrai galima pasakyti, kad jis buvo ne tik veiklus, kūrybingas, bet ir nuoširdus, draugiškas. Draugiška buvo ir visa klasė. Tad kai 1950 m. pavasarį, dar nesibaigus mokslo metams, Vincą ėmė į sovietų armiją, jį išlydėti susirinko visa klasė.

Ta klasės suole užgimusi draugystė tęsėsi ir toliau gyvenime. Bendraklasiai Vincui rašė laiškus, kai jis buvo armijoje, rašė ir kai buvo lagerye. Vincas Korsakas už tai jiems buvo labai dėkingas. Buvę Vinco klasiokai suvažiavo į klasės susitikimą ir po 35 metų (1986 m.), ir net po 50 metų (2001 m.). Vincas Korsakas į šiuos susitikimus ne vieną graudų eilėraštį atvežė, net ir rimtą straipsnį pagarsino – *Sugrįžome po 50 metų.*

Kapčiamiestis, Vinco Korsako gimtinė

Vinco Korsako knygos *Dėl ko kovota ir žūta* pirmuose puslapiuose yra užrašas, kad autorius dėkoja buvusiems bendramokslams, padėjusiems išleisti knygą. Toks užrašas nieko nestebina. Autorius dėl šios knygos turėjo nemažai rūpesčių ir vargo. Knygą autorius rašė dar tais laikais, kai rankraščius reikėjo jam slėpti ir dalį jų net buvo praradęs.

Vinco Korsako poezijos knygoje *Niekas neužmiršta,* psl. 118 yra eilėraštis *Ėjom kartu: / Dėl laisvės mes kovojom / Ir žodžiais, ir raštu, / Laisvi gyvent svajojom, / Tad ėjome kartu.*

Prie šio eilėraščio yra toks autoriaus prierašas: "Į šią knygą įdedu ir savo bendramokslių – Kapčiamiesčio vidurinės mokyklos moksleivių, priklausiusių Dainavos apygardos partizanų Šarūno rinktinei nuotraukas bei trumpas žinias apie juos."

Su Vinco pagalba įstengiau padaryti du pirmuosius rinkinius pavadinęs juos *Sugrįžome po 50 metų*. Iš jų vienas buvo paskirtas Vincui Korsakui, o kitas – Kapčiamiesčio kraštotyros muziejui. *Tėvynė mus surado* tokiu pavadinimu buvo visi kiti, vėliau surinkti, archyviniai rinkiniai. Iki šios dienos tų archyvinių rinkinių buvo dešimt. Ir dar buvau paruošęs ir išdalinęs apie 30 lankstinukų, per jubiliejinį 50 m. susitikimą Kapčiamiesčio mokykloje.

Archyviniam rinkiniui pavadinimą *Tėvynė mus surado* pasiūlė Vincas Korsakas. Paskutinę Vinco Korsako knygą *Keliai ir likimai* gavau iš jo rankų, jau jam gulint Kauno klinikų ligoninėje. Tai buvo 2004 metų pabaiga.

Vytautas Olšauskas,
Kaunas

Dail. Kazio Varnelio muziejus

Dr. EGIDIJUS MAŽINTAS

Skirtingai nuo memorialinių muziejų, kurių užduotis – saugoti vieno ar kito mūsų kultūros istorijai svarbaus asmens atminimą, Kazio Varnelio muziejus – atvirkščiai – yra muziejus ne apie asmenį, bet jo kūrybos (taip pat ir muziejinės kūrybos) muziejus. Kazys Varnelis 1941 m. baigė Kauno taikomosios dailės institutą, 1943 m. išvyko studijuoti į Vienos dailės akademiją. Ten baigęs pagrindinės dailės specialybę, nuo 1945 m. gyveno ir dirbo įvairiose Vokietijos vietose, 1949 m. persikėlė į JAV. Dėstė Čikagos miesto kolegijoje (nuo 1976 m. profesorius). Yra surengęs savo tapybos parodų įvairiuose JAV miestuose, apdovanotas keletu prestižinių dailės premijų.

K. Varnelio dailės kūrinių yra įsigiję devyni JAV muziejai, galerijos. Nuo 1998 m. gyvena Vilniuje. Šis muziejus yra gyvas, tarytum tikrasis graikų "museiom'as" (mūzų buveinė). Mūzos čia gyvena ir veikia. Jos žvelgia ne iš vitrinų, o nužengia į parodų sales iš trečiame aukšte įsikūrusios dailininko K. Varnelio dirbtuvės. Muziejaus adresas: Vilnius, Didžioji gatvė 26 – XVII š. pastatai – buvę Mažosios gildijos ir Masalskio pirklių gildijų (Pilies 24) namai.

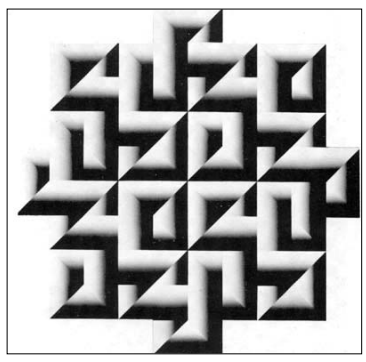

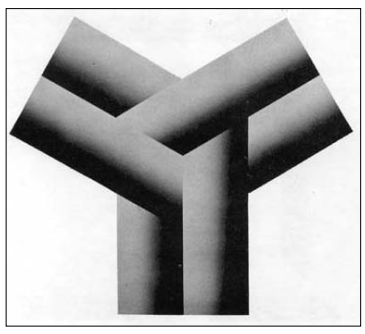

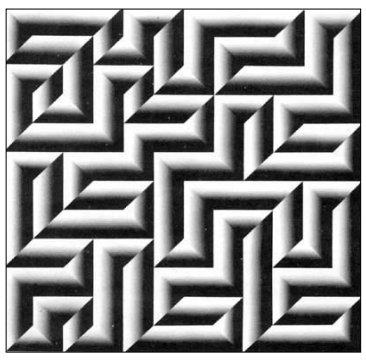

Ankstyvesnieji K.Varnelio darbai, tapyti drobėje akriliniais dažais: iš k. – "Polygon" (1972), "Message" (1971), "Pseudo labyrinth" (1971) Ntrs. iš leidinio *LITUANUS,* 1972

Visi muziejaus rodiniai užima 36 sales. Rodoma istorinė grafika: XVII-XVIII š. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų ir didikų portretai, istorinių mūšių scenos bei žymių Vakarų Europos grafikos meistrų darbai (tarp jų Albrecht Dürer, Giovanni Piranesi, Francesco Goya ir kt.). Istorinės tapybos rodiniai – nuo XV š. ankstyvojo italų renesanso tapybos ant lentos pavyzdžių iki XIX š. amerikiečių Hudson River mokyklos drobių. Daug įdomių istorinių skulptūrų: marmuro biustų ir bronzos liejinių, daugiausia XVIII-XIX š. anglų ir prancūzų skulptorių (William Behnes, Francois Joseph Bosio, Francis Chantrey, Mathurin Moreau ir kt.), taip pat ir amerikiečių skulptorių (Frederic Remington) darbų. Keramika – nuo italų majolikos iki XVIII-XIX š. porceliano statulėlių (tarp jų – Meiseno ir baltasis biskvito porcelianas), orientikos meno rinkinyje – tapyba ant ryžių popieriaus ir šilko, japonų kaligrafijos pavyzdžiai, kinų vazos, senieji japonų medžio raižiniai, istorinių baldų kolekcijoje – Renesanso ir Baroko epochų, rokoko, ampyro, eklektikos, modernizmo stilių baldai, kartografijos kolekcijoje (173 vienetai) – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir kaimyninių šalių žemėlapiai, tarp jų tokie reti kaip Marko Beneventiečio Vidurio Europos žemėlapis (1507) ar Giacomo Gastaldi'o darbai.

Pirmojo lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo, įvykusio 1969 m., proga Jaunimo centro rūmuose Čikagoje buvo surengta senųjų Lietuvos žemėlapių paroda iš Kazio Varnelio kolekcijos. Joje rodyta apie 20 žemėlapių. Apibūdinant prof. K. Varnelio kartografijos rinkinį kaip visumą, pateikta ir vėliau išleistų žemėlapių pavyzdžių. Kazio Varnelio žemėlapių rinkinys žymaus lietuvių dailininko Kazio Varnelio (g. 1917) asmeninėje bibliotekoje – apie 7000 tomų bibliofilinės, senosios XVI-XVIII š. lituanistinės literatūros, daug knygų spaudos istorijos, knygos meno ir apskritai knygos kultūros temomis.

Čia yra ir labai tikslingai sudėtas senųjų XVI-XVIII š. žemėlapių rinkinys (apie 150 pavadinimų). Be šių, jame yra ir XIX-XX š. Lietuvos žemėlapių. Rinkti žemėlapius pradėta apie 1952 m., persikėlus gyventi į JAV.

Nors pirmasis postūmis domėtis senąja kartografija buvo dar prieš Antrąjį pasaulinį karą. Tuo metu Kaune senųjų Lietuvos žemėlapių surinkęs turėjo inž. Algirdas Možinskis. Su juo bendraudamas Kazys Varnelis ir užsikrėtė kolekcionavimo aistra.

Žemėlapiai K. Varneliui, dailininkui, visų pirma buvo įdomūs kaip grafikos menas. Be to, kaip prisipažįsta pats profesorius, ir domėjimasis pačia istorija visada buvusi jo silpnybė. Senieji Lietuvos žemėlapiai iš prof. K. Varnelio rinkinio (25 vienetai) 1999 m. gegužės 3-7 dienomis buvo rodyti Vilniaus rotušėje vykusioje parodoje ir sulaukė visuomenės susidomėjimo.

Lėtas šokis

Ar stebėjai kada nors vaikus
Sukantis ant karusėlės rato?
Ar klauseisi, kaip lietus
Lėtai tavo palangę taško?...

Ar sekei plaštakę, kaip ji skris
Melsvais sparnais ten, į laukus?...
Ir saulę, kuri žvelgė į nakties
akis
Kaip su aušra švelniai pabus?...

Geriau nurimk ir neskubėk,
Nešok taip greit, nešok,
Laikas trumpas, patikėk,
Nes muzika ilgai negros...

Jeigu per dieną bėgi ir skubi,
Be poilsio kažkur skrendi.
Jeigu kieno paklaustum
kaip esi?
Ar jo atsakymą tikrai girdi?...

Kada užsibaigia sunki diena,
Atsiguli į lovą poilsiui nakties,
Užmigti negali, nes ir tada
Skubi išspręsti mįslę ateities...

Geriau nurimk ir neskubėk,
Nešok taip greit, nešok.
Laikas trumpas, patikėk,
Nes muzika ilgai negros...

Ar savo vaikui kartą pasakei:
"Tik ne dabar – galbūt rytoj?"
Ar skausmą vaiko akyse matei,
Kad laiko neturi visoj dienoj?...

Atstūmei net visus savo draugus,
Brangiom draugystėm leidai žūti.
Atrodo, to laiko amžinai nebus,
O tikrumoj, kitaip galėjo būti...

Geriau nurimk ir neskubėk,
Nešok taip greit, nešok,
Laikas trumpas, patikėk,
Nes muzika ilgai negros...

Kada vis bėgi ir kažkur skubi,
Graži gyvenimo kelionė lieka
prarasta.
Ta greitai vejama diena brangi
Būna kaip dovana – netyčia
išmesta...
Gyvenimas nėra kokios
lenktynės,
Nestumk į šalį nei vienos dienos,
Nurimusi, dar paklausyki
muzikos auksinės,
Kol jos skambi daina tikrai
sustos...

Nežinomo autoriaus eilėraštis "Slow dance". Iš anglų kalbos išvertė – **G. STAUSKIENĖ**

ATSIMINIMAI

Mano nuotykiai karuose

Tęsinys iš 39 nr.

TEKLĖ KALVINSKA

Dauguma lietuvių spaudimo neatlaikė, išvyko į Lietuvą. Punske, Seinijoj sumažėjo lietuvių. Liūdna buvo mums, pasilikusiems. Vakarais baidė išvykusių kaimynų juodi langai be žiburėlių. Vėjas daužė tuščių sodybų neuždarytus vartus, staugė šunys, pabėgę nuo šeimininkų ir sugrįžę namo. Mano kaime gyveno 24 gyventojai, liko tik septyni. Nedaug laiko praėjo nuo paskutinio žmonių transporto į Lietuvą.

Tėviškėje apsigyveno keturi vokiečių karininkai. Gyvenamas namas buvo erdvus, apsigyvenę vokiečiai nebuvo triukšmingi. Neprašyti gyventojai nebuvo sunkenybė. Į kambarį įvedė daug telefono vielų. Dieną miegojo, ilsėjosi, temstant išvažiuodavo, grįždavo rytą. Kareiviai gyveno pas kitus ūkininkus. Tėviškė buvo 3 km nuo sovietų Lietuvos sienos, supratom, kad vokiečiai ruošiasi kovai su sovietais.

Birželio 19-20 d. naktį mus išbudino triukšmas mašinų – per kiemą į pakalnę, apaugusią medžiais, važiavo tankai. Greit privažiavo daug tankų aplink sodybą, ir kieme sunku buvo pajudėti. Birželio 21 d. vokiečių karininkas, gerai kalbantis lenkiškai, mums pasakė: anksti rytą puls sovietus; jeigu sovietai pasipriešins, bus mums pavojus. Trobesiuose negalim pasilikti. Nurodė, kur turim išsikasti slėptuvę, galvijus išvaryti į laukus. Su kareivių pagalba greit padarė vyrai slėptuvę. Vakare išėjom prie slėptuvės, sodyboj liko tik kariuomenė. Birželio 22, saulei dar neužtekėjus, išgirdom lėktuvo ūžimą. Iš sodybos išbėgo du kareiviai ir ant pievos ištiesė baltą audeklą. Lėktuvas leidosi žemyn, išmetė ant to audeklo nedidelį ryšulį. Kareiviai, suvynioję ryšulį, bėgte nubėgo į sodybą. Greit išgirdom tankų ūžimą. Tankai važiavo į Lietuvos pusę.

Vokiečių kariuomenė greit paliko sodybą. Pasiliko tik karininkai, kurie ilgesnį laiką pas mus gyveno. Davė mums žiūronus, kartu nuėjo ant kalno – matėsi Lietuva. Vokiečių kariuomenė jau buvo Lietuvoj. Visais keliais mašinos, tankai traukė tolyn, o sovietai nesipriešino. Sugrįžę nuo kalno karininkai, išvažiavo ir grįžo vakare. Mašina buvo pilna gėlių. Karininkai pasakojo: buvo nuvažiavę į Lenkijos teritoriją, okupuotą sovietų. Gyventojai juos pasitiko su gėlėm kaip išvaduotojus nuo sovietų persekiojimų, trėmimų į Sibirą. Kai frontas nusirito tolyn, aš išvažiavau į Vilnių. Žmonės, išvarginti sovietų okupacijos, trėmimų į įšalo žemę, vokiečių okupaciją priėmė kaip išsigelbėjimą. Vokiečių okupacijoj mieste žmonės gyveno skurdžiai. Maisto produktams įvedė korteles (normos mažos). Iš kaimo į miestą gabenti maistą buvo uždrausta.

Ir bombonešiai nedavė ramybės. Pasisemti dvasinės stiprybės, atlaikyti karo negeroves, sekmadieniais lietuviai Vilniuje rinkdavosi į Šv. Jono šventovę, kur pamokslais garsėjo kun. A. Lipniūnas. Aš eidavau anksčiau, kad nereikėtų stovėti už durų, nes žmonės šventovėje netilpdavo. Kun. A. Lipniūną vokiečiai areštavo, išvežė į koncentracijos stovyklą. Sovietai sutraukė prie Stalingrado didelę jėgą ir vokiečiams sudavė triuškinantį smūgį. Sovietams padėjo vokiečius nugalėti šaltos, gilios Rusijos žiemos. Mokslo draugės tėvas gelžkelietis pasakojo: iš Rusijos traukiniais grįžta daug vokiečių kareivių su nušalusiom kojom, rankom, veidais.

Seinų bazilikos gražiai atnaujintas vidus Ntr. J. Kuliešiaus

Frontas artėjo atgal į Lietuvą. Aš grįžau į Lenkiją. Buvo pavėluota šienapjūtė. Tėvelis pasamdė daugiau vyrų, kad greičiau pabaigtų šienauti. Valgėm pusryčius. Kažkas sušvilpė ore, langai subraškėjo. Palikę valgį išėjom į kiemą, virš sodybos lėkė sviediniai. Pasislėpėm rūsy. Kai nustojo šaudyti, išėjom į kiemą. Nuo kalno į sodybą artinosi keli šimtai raudonarmiečių. Varganai atrodė nugalėtojai – vieni šautuvus nešė ant diržų, kiti ant virvės, botai brezentiniai. Klausė, ar toli Berlynas. Kariuomenę sekė keletas vežimų. Arkliai juos vos traukė. Pamatėm, kokia tvarka, koks sovietų rojus. Sulaukėm naujos okupacijos, nesitikėjom, kad ji taip ilgai išsilaikys. **(Pabaiga)**

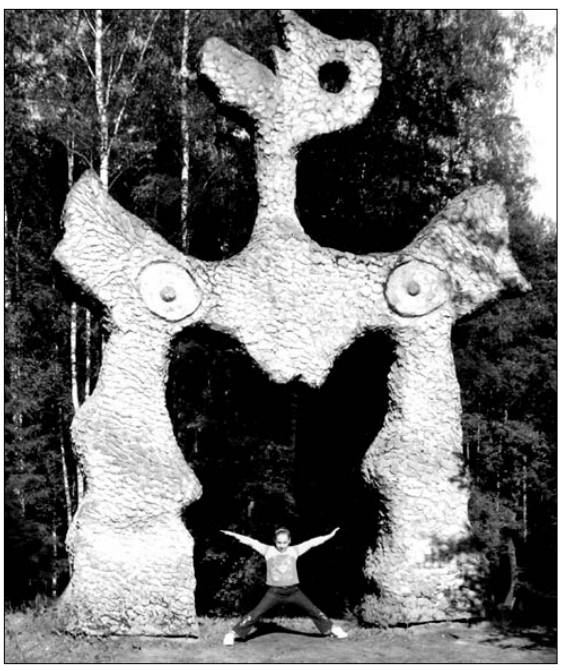

Vaizdai Europos parke, įkurtame Europos geografiniame centre prie Vilniaus. Parkas įkurtas 1991 m. Gintaro Karoso, už šią veiklą 2006 m. įvertintas pirmąja Lietuvos kultūros pažangos premija. Tai 55 ha plote veikiantis modernaus meno muziejus po atviru dangumi, kuriam per 100 skulptūrų sukūrė žymiausi šiuolaikinio meno kūrėjai Ntrs. S. Sajausko

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dievdirbio Vinco Svirskio 1896 metais sukurtas meninis kryžius prie Ėriškių kaimo (Panevėžio r.) šiuo metu restauruojamas. Polichrominės skulptūros restauratorius Alfonsas Šiaulys darbą pradėjo šalindamas ankstesnės restauracijos medžiagas. Vėliau kryžius bus valomas, dezinfekuojamas, polimeru sutvirtinama suirusi mediena, užtaisomi medienoje esantys plyšiai, metaliniai kryžiaus detalių elementai bus padengti apsaugine danga. Restauravimo darbus finansuoja Kultūros paveldo departamentas ir Panevėžio rajono savivaldybė. Vienas žymiausių lietuvių liaudies menininkų, kryžių ir koplytstulpių kūrėjas Vincas Svirskis (1835-1916) per savo gyvenimą sukūrė daugiau kaip 200 originalių, menine forma nepakartojamų kryžių, iš jų išliko vos 50. Šie įspūdingi 4-5 metrų aukščio kūriniai dažniausiai būdavo statomi prie gyvenamųjų namų.

Teatro studiją "Meno fortas" pasiekė gera naujiena iš Neapolio: režisieriui Eimuntui Nekrošiui paskirta teatro premija "Girula" už praeito sezono spektaklius parodytus Neapolyje. Ši premija E. Nekrošiui paskirta už jo režisuotus *Faustą* (pagal J.W. Goethe) ir *Ana Karenina* (pagal L. Tolstojaus romaną). Abu spektakliai buvo rodomi Neapolio "Mercadante" teatre š.m. pavasarį su italų aktoriais. "Girula" premija įsteigta 1994 metais, teikiama dvylikoje sričių (geriausiam aktoriui, režisieriui, kompozitoriui ir t.t.). Laureatams įteikiama Neapolio skulptoriaus Oreste Zevola bronzinė statulėlė.

Kauno valstybinė filharmonija, po trejų metų restauravimo darbų, naujam kūrybos sezonui grįžta į savo senuosius rūmus. Filharmonijos pastate, viename iš žymaus architekto Edmundo Fryko suprojektuotų statinių, 1925-1928 metais buvo įsikūrusi Teisingumo ministerija, o nuo 1936.IX.1 dienos čia vykdavo Lietuvos seimo posėdžiai. Šiuo metu rūmų šeimininkė yra Kauno miesto savivaldybė, perdavusi juos naudotis filharmonijai. Salė po restauravimo, kurio planus paruošė architektė Rymantė Gudienė, padidinta iki 530 vietų žiūrovams, joje sumontuota gera akustinė aparatūra, virš scenos pastatytas papildomas balkonėlis choro dainininkams. Pastate veikia keltuvas neįgaliesiems, perplanuotos drabužinės, įrengta kavinė. Naująjį kūrybos sezoną Kauno valstybinė filharmonija pradėjo spalio 1 dieną penkių koncertų ciklu. Šiame pastate taip pat koncertuos Kauno valstybinis choras, miesto simfoninis orkestras bei kvartetas.

Kauno miesto moksleiviai naujų mokslo metų iškilmėms mokyklose pasibaigus, rugsėjo 1 d. buvo kviečiami į Laisvės alėją, kur prie Muzikinio teatro buvo rengiama džiazo pamoka. Jos sumanytojai ir mokytojai buvo žinomi džiazo muzikantai: Kauno "bigbendas", vadovaujamas Romualdo Grabšto, solistai Petras Vyšniauskas (saksofonas), Valerijus Ramoška (trimitas), Skirmantas Sasnauskas (trombonas), Tomas Botyrius (saksofonas) ir Vytautas Petrušonis (vokalas). Šventinę eiseną Laisvės alėja paįvairino pučiamųjų orkestras "Ąžuolynas". Vakare muzika "persikėlė" į Rotušės aikštę, kur vyko Varpų ir elektroninės muzikos koncertas "Jie skamba Tau". Programą atliko Raimondas Eimontas (elektroninis karilionas, sintezatorius), Mindaugas Valiukas (bosinė gitara) ir Skaidra Jankaitė (vokalas).

Vilniaus Simono Daukanto aikštėje, šalia Prezidentūros, rugsėjo 1 d. įvyko šventinis koncertas, skirtas Mokslo metų pradžiai ir Laisvės dienai – Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos 15-sioms metinėms. Koncerto, kurį vedė aktorius Gintaras Mikalauskas, programoje M.K. Čiurlionio, J. Tallat-Kelpšos, V. Kuprevičiaus, A. Raudonikio, K. Vasiliausko, J. Strausso, L. Boccerini ir kitų muzikų kūriniai, lietuvių liaudies dainos, Bernardo Brazdžionio ir Justino Marcinkevičiaus eilės. Programoje dalyvavo Virgilijus Noreika, Marta Lukošiūtė, Viktorija Stanelytė, Lietuvos kariuomenės jūrų pajėgų orkestras, Vilniaus įgulos Karininkų ramovės vyrų choras "Aidas", Danieliaus Praspaliausko instrumentinė grupė, "Kivi" grupė, "Dainų dainelės" konkurso laureatai, Šiaulių miesto šokių ansamblis "Želmenėliai".

Lietuvos medalio skulptoriai rugpjūčio 18 d. rinkosi Telšiuose į trijų savaičių tradicinę darbo stovyklą, kur buvo kuriama tema "Lietuvos portretas", ir jų darbai bus skiriami artėjančiai Lietuvos vardo tūkstantmečio šventei. Stovykloje dalyvavo žinomi medalių kūrėjai: Petras Repšys, Skaistė Žilienė, Antanas Olbutas, Stasys Makaraitis, Petras Gintalas, Romualdas Inčirauskas, Saulius Bertulis, Dainius Drulys, Vytautas Mockaitis, Beata Sietinšienė, Mindaugas Šimkevičius, Remigija Vaitkutė ir kt. Stovykloje sukurtų darbų paroda buvo pristatyta Telšių "Alkos" muziejuje rugsėjo 5 dieną. **GK**

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas
3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: ketvirtad. nuo 12 v.d. iki 7 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 87 milijonus dolerių

MOKA UŽ:
90-179 d. term. ind. 1.50%
180-364 d. term. ind. 1.50%
1 metų term. indėlius 2.00%
2 metų term. indėlius 2.50%
3 metų term. indėlius 2.85%
4 metų term. indėlius 3.10%
5 metų term. indėlius 3.25%
1 metų "cashable" GIC 2.50%
1 metų GIC-met. palūk. 2.75%
2 metų GIC-met. palūk. 3.25%
3 metų GIC-met. palūk. 3.75%
4 metų GIC-met. palūk. 4.10%
5 metų GIC-met. palūk. 4.25%
RRSP, RRIF "Variable" 1.50%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. ..3.50%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. ..3.85%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. ..4.25%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. ..4.50%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. ..4.60%
Taupomąją sąskaitą 0.10%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 0.10%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 0.10%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind. 1.75%

IMA UŽ:
Asmenines paskolas nuo 5.75%
Sutarties paskolas nuo 5.75%
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 5.25%
2 metų 5.40%
3 metų 5.50%
4 metų 5.80%
5 metų 6.05%
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2, 3 metų 4.75%

Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas

Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas

KELIAUJANT Į EUROPĄ NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI
AMEX EURO ČEKIŲ ir GRYNŲ PINIGŲ
NAUDOKITĖS *"INTERAC-PLUS"* KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

YPATINGŲ NUOŠIMČIŲ INDĖLIAI*
(SPECIAL GIC*)
NEŠA SUDĖTINES PALŪKANAS:
(COMPOUNDED YIELD)

		SUDĖTINIŲ PALŪKANŲ ĮPLAUKA
1 METŲ	3.50%	3.50%
2 METŲ	3.85%	3.92%
3 METŲ	4.25%	4.43%
4 METŲ	4.50%	4.81%
5 METŲ	4.60%	5.04% COMPOUNDED INTEREST

*metų pabaigoje nemokama papildomų palūkanų
PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

FSFG Realty Corp. BROKERAGE*
5650 Yonge Street, Suite 1508
Toronto, ON M2M 4G3
Laima Sližauskas
pirkimo ir pardavimo atstovė
Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite.
Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.
TEL: 416-227-2000 416-803-9133 (neš.)
FAX: 416-227-2008 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

ORTODONTĖ
Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(*prie naujos 'PARAMOS'*)
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
Kviečiame mažus ir didelius!

Ko nori Lietuva?

Atkelta iš 1-mo psl.

O dabar keletas pastabų iš Europos Saugumo ir bendradarbiavimo Parlamentinės Asamblėjos (ESBO PA) rudens sesijos Toronte, kuri vyko rugsėjo mėnesio 18-21 dienomis. Pagrindinis mano kelionės tikslas buvo tarptautinei politikų bendruomenei pristatyti Lietuvos centro dešinės politikų nuostatas dėl Rusijos agresijos prieš Gruziją. Dabar apie įspūdžius iš Toronto. Drįstu teigti, kad mano pasisakymas susilaukė dėmesio (pranešimo tekstas išplatintas ESBO sekretoriato buvo išsidalintas per kelias minutes).

Pagrindinė sesijos intriga – keturių valandų diskusija gana mįslingu pavadinimu "Dėl nesenos krizės Gruzijoje". Pranešėjai – Gruzijos užsienio reikalų ministerė Eka Tkeshelashvili ir Rusijos nuolatinis atstovas prie Jungtinių Tautų organizacijos ambasadorius Vitalijus Čiurkinas. Tačiau diskusiją pradėjo Švedijos parlamentaras ESBO PA specialusis pasiuntinys Gruzijoje Goran Lenmmarker: "Kodėl prasidėjo karas? Žinome apie Rusijos Federacijos pasų dalinimą Pietų Osetijoje, ypač tai aktyviai buvo daroma liepos ir rugpjūčio mėnesiais. Kas vyksta su pabėgėliais, ar tai etninis valymas? Jungtinių Tautų satelitas rodė naikinamus gruzinų namus. Matau paralelę su tuo kas vyko Kosove, taigi – albanų etninis valymas. Dabar tenka saugoti serbų mažumą. Absoliuti būtinybė – grąžinti pabėgėlius į namus, o jų yra apie 150 tūkstančių". Tačiau Gruzijos užsienio reikalų ministerė buvo nuosaiki. Iš esmės ji kalbėjo apie pabėgėlius, gruzinų siekį stabilizuoti situaciją ir užsienio stebėtojų būtinybę būti ir laisvai veikti visoje Gruzijos teritorijoje.

Ambasadoriaus Vitalijaus Čiurkino tonas buvo visiškai kitas. Jis jau pirmuoju sakiniu pritrenkė tikru "atradimu": neva Gruzijai paskelbus nepriklausomybę buvo pažeistas... SSRS įstatymas apie sovietinių respublikų galimą išstojimą iš SSRS. Ambasadorius kaltino prezidentą M. Saakašvilį, neva ignoravusį "demokratiškai" išrinktas Pietų Osetijos ir Abchazijos valdžias, bet nė žodžiu neužsiminė, kad separatistų "valdžios" buvo renkamos išvijus 300,000 etninių gruzinų. Tarptautinės teisės grubiausią pažeidimą – Rusijos kariuomenės įsiveržimą į Gruzijos teritoriją – aiškino siekiu sunaikinti (suverenios valstybės! – A.A.) karinę infrastruktūrą, kad "ateityje nekiltų pagundų"... Kalbėdamas apie spalio mėnesį rengiamas Taikos derybas Ženevoje akcentavo Pietų Osetijos ir Abchazijos "valstybių" atstovų dalyvavimo būtinybę. Iš 56 valstybių susirinkusiems parlamentarams jis pažadėjo, kad Rusijos pajėgos bet kokiu atveju liks "sanitarinėse" zonose prie Pietų Osetijos ir Abchazijos "sienų". O "desertui" pateikė jausmingą tiradą apie kenčiančius ir naikinamus osetinus bei abchazus.

Diskusijoje pasisakiau ir aš, pabrėždamas, kad po Rusijos įvykdytos agresijos prieš nepriklausomą Gruzijos valstybę, Europa nebegali būti tokia, kokia buvo iki tol, kad XXI š. pradžioje Europos tvarkai, paremtai Vakarų civilizacijos visuotinai pripažintomis vertybėmis, buvo mestas brutalus, karine jėga paremtas iššūkis. Žinoma, Lietuva ir sąjungininkai Europoje daug dėmesio skyrė svarbiems taktiniams dalykams – kareivių išvedimui, stebėtojų nusiuntimui ir kt. Tačiau pažymėjau, kad Rusijai būtų labai naudinga, kad viskas tuo ir baigtųsi. Nes tai reikštų, kad Europa ir visi Vakarai nepereina prie strateginių sprendimų, kurie ir būtų tinkamiausias atsakas į Rusijos agresiją. Siūliau pradėti nuo atrodytų paprastų dalykų – įvykius Gruzijoje ir Rusijos elgesį įvardinti žodžiais, atspindinčiais realią situaciją: agresija, tarptautinės teisės laužymas ir pasekmėje – Rusijos tapimas nepatikima ir nenuspėjama valstybe, o jai tokia esant, ji yra laikytina grėsme Vakarų civilizacijai, o įvardinus grėsmę, Europa turi kurti naują strategiją tai grėsmei atremti.

Įprasta, kad tokiuose forumuose kalbėtojų nuomonės tradiciškai pasidalija. Taigi ir šioje diskusijoje buvo pasidalinta į tuos, kurie nori ir geba matyti realią situaciją ir į tuos, kurie laikosi susitaikėliškos (kai kas tai vadina "pragmatizmu") pozicijos .

Pastariesiems atstovavo net trys parlamentinės asamblėjos viceprezidentai: belgė Anne-Marie Lizin, kazachas Kassym – Jomart Tokayev, kanadietis Jerry Grafstein. Jų pagrindiniai teiginiai buvo apie tai, kad mes negalime vienašališkai kaltinti Rusijos, neturime grįžti į šaltojo karo mentalitetą, pagaliau su Rusija reikia kartu dirbti abipusės pagarbos atmosferoje. Jiems buvo visiškai nepriimtini kai kurių neva "kietos" linijos šalininkų (iš JAV ir Europos) reikalavimai taikyti Rusijai sankcijas ar net šalinti ją iš tarptautinių organizacijų. Jų nuomone, tautos turi teisę apsispręsti, Europos sąjunga užėmė nekonfrontacinę politiką – tad jokių sankcijų Rusijai!

Realistų pusei daugiausia atstovavo "naujoji Europa": Prancūzijos, Turkijos ir net dalies Italijos atstovai. Tai vertinu kaip viltingą signalą: pasirodo, Rusijos propaganda apie neva gruzinų pradėtą agresiją ir vykdytą etninį valymą Europoje nebuvo tokia jau efektyvi. Vokiečių delegacija tylėjo, o paklausti kodėl, aptakiai atsakė: "Viskas jau buvo anksčiau pasakyta". Savąjį pasisakymą baigiau žodžiais, adresuotais Vitalijui Čiurkinui: "Ambasadoriaus kalba buvo tokia jausminga ir jautri, gaila, kad tokių žodžių mes negirdėjome iš Rusijos atstovų tada, kai Rusijos kariuomenė lygino su žeme Čečėniją".

Pasibaigus pasisakymams, ambasadorius Vitalijus Čiurkinas, komentuodamas visą diskusiją ir manąją pastabą, retoriškai stebėjosi: "Nesuprantu ko nori Lietuva, mes jiems davėme nepriklausomybę (!? – A.A.) , jie yra ES ir NATO nariai ir vis dar kažko nepatenkinti".

Tačiau visus pralenkė Rusijos federacijos Dūmos delegacijos vadovas Aleksandras Kozlovskis. Savo kalbą pradėjęs teiginiu, kad: "Dievo nėra, nes jei jis būtų, tai kai kas iš kalbėjusių turėjo prasmegti skradžiai žemę", o baigė atviru įspėjimu visiems: "Berlyno siena išaugo per naktį ir stovėjo daugiau nei trisdešimt metų, o kas atsitiks Europai, jei NATO siena iškils Ukrainos-Rusijos pasienyje? Siūlau visiems rimtai pagalvoti..." Po šių žodžių salėje įsivyravo nejauki tyla, o kai kurie "pragmatikai" staiga įkniubo į popierius....

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531
Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com
Per 46 metus Jūsų sutelktas 4.94 mln. dol. Fondo pagrindinis kapitalas davė 3.15 mln. dol. pelno lietuvybės išlaikymui Kanadoje, humanitarinei pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams.
Remkime Kanados lietuvių fondą ir prisiminkime jį savo testamentuose!
Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Bilietai į Lietuvą
spalio 1, 2008 – balandžio 30, 2009
$675 +
oro uosto mokesčiai apie $300
Finnair avialinijos,
Toronto – Vilnius per Helsinki
Taip pat bilietai kitomis oro linijomis ir į kitas šalis
Skambinkite Gabrielei Pabrėžaitei-Flores
O.b Orav Travel Inc.
5700 Yonge Street at Finch
Toronto, Ontario M2M 4K2
416-221-3113
Toll free 1-800 361-9487
Fax 416-221-4885
gabriele@bdt.ca ONT REG. 03228277
BDT World Travel

N U O M O N Ė

Politika ir energetika

Šiandien būtų pravartu pažvelgti atviromis akimis į Vakarų europiečių vaidmenį atominių elektrinių statybos ir uždarymų byloje. Jeigu tik dabar paaiškėjo, kad IAE yra nesaugi ar jiems pavojinga, kodėl neįrodo savo "baimės" tikrumo užmokėdami už šios jėgainės uždarymą ir kitos, Lietuvos energijos poreikiams atitinkančios, pastatymą? Juk Vakarų Europa nebuvo nuteriota karų ir dviejų genocidinių okupacijų. Kai kurios jų pasipelnė iš kraujo prekybos su abiem kariaujančiom pusėm. Jie pakentė Baltijos valstybių okupaciją ir prekiavo su mūsų okupantu. Tad pinigų turi daugiau nei mes. Jei tikrai "bijo" IAE, tai baimės objektą gali nušluoti doleriais ar eurais.

Priedu, Vakarų Europa buvo ir žmonių skaičiumi ir ekonominiais ištekliais, krūvon sudėjus, turtingesnė už JAV. Tačiau sutaupė lėšų nuo gynybos daug metų būdama JAV karinio skydo priedangoje. O Amerikos politiką įtaigojusiems globalistams nesinorėjo paleisti iš savo įtakos europinį regioną. Tad tęsė JAV ekonominį nususinimą, mokant ir Europos gynimo išlaidas.

Niekad neišleidau Lietuvos energetikos iš savo dėmesio akiračio. Jau senokai, man gyvenant JAV, dėmesį pagavo *The Washington Times* straipsnis. Jame buvęs prezidento R. Reagano Ekonominės tarybos pirmininkas prof. Craig Roberts nagrinėja sovietų okupuotose valstybėse pastatytų jėgainių klausimą. Nurodęs jėgainių ekonominį svorį ir priklausomybę atgavusioms valstybėms, prof. Roberts pareiškė, kad toms valstybėms atominės jėgainės uždarymas gali būti "tolygus valstybės uždarymui". Taip padėtį mato žymus JAV ekonomistas, kuris visada buvo aiškus pavergtų tautų laisvės bylos rėmėjas.

Pirmosios Sovietų okupacijos pradžioje, atlikdamas Technikos fakulteto skirtą vasaros praktiką Vilniaus elektrinėje, gavau pamoką apie sovietinį "sabotažo" režimą įmonėse. Budinčiam mechanikui lenkui užsižiopsojus, išseko tepalas vieno elektrinio motoro primityvaus guolio tepimo būdo geldelėje. Ašiai prikepus prie guolių, sutriko garo kondensacijos įranga, dėl ko aptemo dalis Vilniaus miesto. Jėgainės valdymą perėmęs NKVD kapitonas sušaukė vidurnaktį elektrinės inžinierius bei technikus ir, išrikiavęs palei sieną, grasino visus sušaudyti už sabotažą.

Tai nepadarė manęs atominių jėgainių žinovu, bet sutvirtino dėmesį energetikai apskritai ir Lietuvos energijai konkrečiai. Tad nenuostabu, kad vėliau pamačiau, jog energijos tiekime vaidina didelį vaidmenį ne tik sovietinio tipo teroras, bet ir "demokratiška" politika. Todėl ir Ignalinos jėgainės uždarymas ir finansavimas, ko gero, daugiau priklausys nuo politikos nei nuo technologijos. O politikoje reikia derėtis net gerokai užsiprašant, kad bent ką gautum. Šiuo atveju mums nėra reikalo užsiprašyti daugiau kaip LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ. Bet ir NE MAŽIAU!

Pirmasis JAV prezidentas George Washington įspėjo: "Valdžia yra nepatikimas tarnas arba aršus tironas". Savo tarną – LR vyriausybę turime (patys!) atidžiai pasirinkti ir prižiūrėti. Ypač tokiose derybose, kaip šio meto energetikos reikaluose, kad derybose būtų bojami LR, o ne kokie nors kiti interesai. Todėl stebėtojų vietas turėtų užimti ir visuomeninių organizacijų atstovai. IAE darbo pratęsimas turėtų neapsiriboti šurmuliu Lietuvos kibire, o išsivystyti į audrą Baltijos jūroje ir į cikloną virš Briuselio. Tada ES "politbiuras" lengvai atras užslėptus teisinius argumentus ES narei Lietuvai nepriklausomumui nuo buvusio okupanto užtikrinti. **V. Bražėnas**

(Dalis straipsnio "Lietuvos atominė ir Briuselis". Red.)

Nei žvirblio saujoj, nei jaučio girioj

Prezidentas Valdas Adamkus š.m. vasario 12 d. pasirašė Atominės elektrinės (AE) įstatymo pataisas, numatančias steigti valstybinį investuotoją "Leo LT", kuris turėtų pastatyti atominę jėgainę ir energijos jungtis su Vakarais. Vasario 6 dieną per trisdešimt Lietuvos likimui neabejingų visuomeninių organizacijų atstovų buvo susirinkę Daukanto aikštėje išsakyti moralinę paramą prezidentui – paraginti jį atsispirti neskaidriam oligarchiniam valstybės valdymui ir likti su savo tauta.

Prezidentas pilietinę veiklą stebėjo, tačiau moralinės paramos nepriėmė, neskaidriam oligarchiniam valstybės valdymui neatsispyrė, neliko su tauta, o nuėjo su "valstybininkais", su prekybininkais. Tariant, kad geriau žvirblis saujoj, nei jautis girioj, atrodytų, kad valstybininkai ir prekybininkai laimėjo, o tauta pralaimėjo. Ar taip iš tikrųjų jau nutiko?

AE įstatymo pataisos, numatančios steigti "nacionalinį investuotoją" Leo LT, tėra popierėlis, kuris nei valstybininkams, nei prekybininkams iškart jokių dividendų negali duoti. Dividendai dar tik šviečiasi, o kasdienį pelną VP grupei per jos valdomas "Maximas" iš tikrųjų uždirba neva pralaimėjusioji tauta. O jei tauta liausis jai dirbti, apseis be "Maximų", net perspektyvoje neliks dividendų, neliks ir žvirblio saujoj. O giria, matuojant metais, toli – apie 2020 metus. Ir dar nežinoma, ar ten riebus jautis (pelninga AE), ar nususęs veršis bus. O gal ir tokio veršio nebus...

Akivaizdų oligarchinį valstybės valdymą ant savo sprando tauta jau pajuto, atsiranda esmingi jos pasipriešinimo ženklai. Sulauksime ir seimų kokybės kaitos, kitąmet kitą prezidentą rinksim.

Antrosios prezidento Valdo Adamkaus kadencijos "nuopelnus" bei pastarąjį pasirinkimą liks palydėti į pelnytą užmarštį. O tautai, užuot kentus valdžių prievartą gainioti menamus žvirblius ir jaučius, ateityje linkėkime įžvalgumo ir išminties renkant valdžias. **A. Zolubas**

PARAMOS NUOŠIMČIAI
Palūkanų norma 4.75% (Prime Rate)

TAUPOMOJI SĄSKAITA

PAPILDOMA TAUPOMOJI 0.75%

"Planas 24" KASDIENINIŲ PALŪKANŲ ČEKIŲ / TAUPOMOJI

Balansas: $0 – $4,999.99	0.05%
$5,000.00 – $9,999.99	0.10%
$10,000.00 – $24,999.99	0.25%
$25,000.00 – $59,999.99	0.50%
Virš $60,000.00	1.25%

PLANAS 24
Nemokami įnašai, išėmimai, čekių patarnavimai + palankūs nuošimčiai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.25%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	4.75%
1 metų	5.40%
2 metų	5.45%
3 metų	5.60%
4 metų	5.70%
5 metų	5.95%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU
Palūkanų norma + 0.0% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS
Palūkanų norma + 1.0% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS
Palūkanų norma + 2.0% ir aukščiau

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

INVESTICINĖ SĄSKAITA

"GIC" INDĖLIAI
(pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	3.60%
2 metų	3.95%
3 metų	4.40%
4 metų	4.50%
5 metų	4.60%
1 metų iškeičiamas	3.25%

"GIC" INDĖLIAI
(taikomas pelno padalinimas)

1 metų	2.75%
2 metų	3.25%
3 metų	3.75%
4 metų	4.10%
5 metų	4.25%
1 metų kas mėnesį mokamos palūkanos	2.25%
1 metų iškeičiamas	2.50%
1 metų JAV dolerių	2.10%

TERMINUOTI INDĖLIAI

30–89 dienų	1.60%
90–179 dienų	1.80%
180–269 dienų	1.85%
270–364 dienų	1.90%
1 metų	2.20%
2 metų	2.50%
3 metų	2.85%
4 metų	2.95%
5 metų	3.20%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	3.00%
1 metų	3.50%
2 metų	3.85%
3 metų	4.25%
4 metų	4.50%
5 metų	4.60%

PARAMA

AKTYVAI per $170,000,000

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W. 416-207-9239 | 1573 Bloor W. 416-532-1149 | www.parama.ca

LIETUVIU KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŪS ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143
Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

BLOOR-ISLINGTON, prie pranciškonų parapijos; 2 miegamųjų pietų vakarų kampinis "condominium" su dviem garažo vietomis, kas labai retai pasitaiko. Penkių minučių nuotolis nuo požeminio. Geras Ontario ežero vaizdas.

Prašo $279,000.
SKAMBINTI
TEODORUI STANULIUI,
broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

Parapijiečių talka labdarai

Kaip vartotų daiktų išpardavimai Kanadoje šelpia Lietuvą?

Du savaitgalius per metus – balandžio ir spalio mėnesiais – Toronto Prisikėlimo parapijoje suruošiami didžiuliai išpardavimai suaukotų drabužių ir įvairiausių daiktų atneša nuostabiai didelį pelną, skiriamą įvairiems labdaros projektams. Irena Ross kalbino parapijos Labdaros sekcijos ilgametę pirmininkę dr. **Juditą Čuplinskienę.**

– Kada prasidėjo tradicija tapusieji išpardavimai? Šis yra Kanadoje pripažintas būdas telkti lėšų labdarai, t.y., pasinaudojant savanorių pasiaukojimu tiek surenkant daiktus išpardavimui, tiek juos surūšiuojant ir įkainuojant ir taip pat aptarnaujant pirkėjus. Ar teko pasimokyti iš kitų pavyzdinių Toronto parapijų prieš pirmąjį bandymą Prisikėlimo parapijoje?

– Prisikėlimo parapijos tarybos labdaros sekcija pradėjo rengti išpardavimus 1982 metais. Tikslas buvo sutelkti lėšų siuntiniams į Suvalkų trikampį apmokėti. Pirmieji išpardavimai buvo labai kuklūs, vyko Prisikėlimo parapijos parodų salėj ir buvo taikomi anuo metu parapijoj vykusių "bingo" lošimų klientams. Pradiniai talkininkai buvo sekcijos narės, vėliau prisidėjo ir kiti. Džiaugdavomės tuo metu išpardavimų atneštais šimtais, tada ne tūkstančiais pelną skaičiuodavome. Jokių specifinių pasimokymų iš kitur nebuvo, stengiamės mokytis iš klaidų, kreipėm dėmesį į žmonių patarimus, pasiūlymus. Tas noras vis pagerinti, tobulėti tęsiasi ir dabar.

– Kiek būna prekių skyrių, kokie būna populiariausi?

– Turim 22 skyrius – kategorijas. Populiariausi? Tai sunkus klausimas, nes priklauso nuo tos dienos klientų. Pirmą dieną iš pat ryto ateina ir vartotų daiktų parduotuvių, arba "flea market" savininkai. Jie pirmiausia veržiasi prie papuošalų ir "geresnių" daiktų – puošmenų, kristalo, sidabro ir taip toliau. Šiaip pirmąją dieną (penktadienį) būna daugiau žmonių ir pasklinda visur, nes žino, kad pasirinkimas tada didžiausias. Na, o šeštadienį daiktai dar nukainuojami, nes neturime pakankamai vietos juos sandėliuoti. Didžiausias skyrius – tai moterų drabužiai, bet pasakyti kas populiariausia – tai sudėtinga. Gaučiau barti nuo "tarnautojų", nes visi prisirišam bei "kovojam" už savo skyrių bei teritoriją.

– Kuris parapijos komitetas yra atsakingas už šiuos išpardavimus, nuo kada juos organizuoja naujose parapijos patalpose?

– Tai Prisikėlimo parapijos tarybos labdaros sekcija. Jai vadovauju nuo 1980 metų, kai "laikinai" perėmiau pareigas iš Vytauto Banelio, jam išvykus gyventi į JAV. Džiaugiuosi, kad paskutinius porą metų tomis pareigomis dalinamės su Dalia Nausėdiene. Labdaros sekcijos komitetą sudaro dvylika narių. Išpardavimai organizuojami nuo parapijos persikėlimo į dabartines patalpas 2001-ais metais. Parapijos adresas yra 1 Resurrection Rd., Toronto, Ontario, M9A 5G1.

– Kiek savanorių prisideda prie išpardavimų, kokio amžiaus jie būna?

– Į talkininkų sąrašus įtraukiam ir žmones, kurie atneša iškeptų pyragų, taip pat jaunimą, kuris atlikdamas "community service" (atliekant vietinių gimnazijų reikalavimus), prisideda darbu, ypač šeštadienio uždarymo susitvarkyme. Talkininkų būna ir iš Lietuvos kankinių parapijos, iš Vasagos ir kitur, kurie labai nuoširdžiai prisideda savo darbu. Per paskutinį išpardavimą prisidėjusių žmonių skaičius siekė 188, neįskaitant Labdaros sekcijos narių, taigi viso 200. Atsiminkit, kad nors pats išpardavimas vyksta dvi dienas, penktadienį ir šeštadienį, paruošimo darbas prasideda jau nuo antradienio. Būtų idealu, jei turėtume kokį nors tikrą sandėlį ir galėtume daiktus kaupti per metus, iš anksto juos perrūšiuoti ir suskirstyti. Dabar gi reikia viską atlikti per savaitę. Visi talkininkai turi "uniformas" – linksmas raudonas prijuostes. Valdyba dėvi mėlynas prijuostes, kad reikalui esant, ar iškilus kokiems klausimams, būtų aišku į ką kreiptis. Gimimo metrikų netikriname, bet talkos susilaukiame nuo mokyklinio amžiaus iki 90+ !! Šalia to, prie parduodamos kavutės būna ir skanėstų, kuriuos suneša išpardavimo tikslus suprantantys ir vertinantys moterys ir vyrai, ir ne tik parapijiečiai.

– Kokie Toronto ir apylinkių gyventojai ateina į išpardavimus?

– Ateina ne vien mūsų žmonės. Turime klientų įvairių tautybių... Aišku, daug kas derasi dėl kainos, bet pasitaiko ir tokių, kurie suprasdami labdaringus tikslus ir primoka.

– Koks buvo pelnas šių metų balandžio išpardavimo? Kokiems projektams jis skiriamas?

– Šių metų pavasarį surengto išpardavimo pelnas buvo $18,326.

Nukelta į 15-ą psl.

Vartotų daiktų išpardavimas Prisikėlimo parapijos salėje, Toronto

SPORTAS

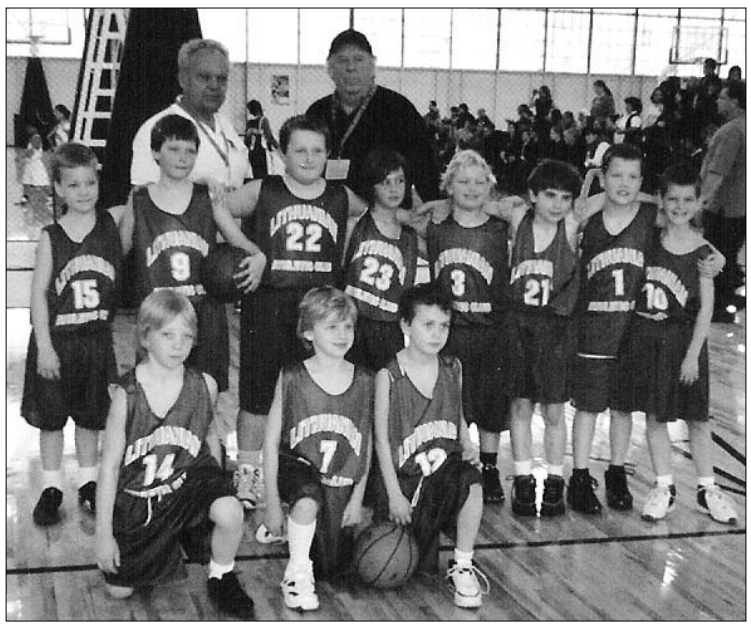

"Lithuanian Athletic Club" (LAC) sidabro laimėtojai 2007 metų "Ontario Basketball Association" lygos žaidynėse su treneriu-vadovu St. Ignatavičiumi ir pav. M. Leknicku. Komanda ruošiasi išvykai į Lietuvą ir priima naujus žaidėjus, gimusius 1995-1996 m. Kreiptis į klubo vadovą St. Ignatavičių. E-paštas LITHBBALL@sympatico.ca Ntr. St. Ignatavičiaus

Žinios iš Lietuvos

• Rygoje pirmą kartą Baltijos krepšinio lygos (SEB BBL) surengtose Prezidentų taurės varžybose triumfavo Vilniaus "Lietuvos rytas". Vilniečiai baigmėje po atkaklios kovos 80:78 palaužė Latvijos čempionus Rygos "Barons" krepšininkus. Nugalėtojams įteikta Latvijos menininkų sukurta pusmetrio aukščio metalu žvilganti taurė.

• Vienuoliktąjį sezoną Šiaurės Amerikos NBA "Cleveland Cavaliers" klubo gretose pradedantis Žydrūnas Ilgauskas sako neketinantis iš Klyvlando iškelti kojos. 33 metų 220 cm ūgio krepšininkas po šio sezono turi galimybę nutraukti sutartį, tačiau sako ja nepasinaudosiantis.

• Nidoje vykusiose Europos orientavimosi sporto kalnų dviračiais čempionato moterų estafetės varžybose Lietuvos komanda, kurią sudarė Vaida Reinartaitė, Ramunė Arlauskienė ir Karolina Mickevičiūtė, iškovojo sidabro medalius. Lietuvės 11,950 km kelią su 18 kontrolės punktų įveikė per 2 val. 14 min. 36 sek. ir 2 min. 35 sek. nusileido Europos čempionėmis tapusioms Suomijos orientacininkėms.

• Baltijos šalių olimpinio bokso čempionato nugalėtoja tapo Lietuvos komanda. Mūsiškiai nugalėjo estus 5:3, o susitikimas su latviais baigėsi lygiosiomis 4:4. Latvijos boksininkai nugalėjo estus 6:2. Lietuvos ir Latvijos komandos surinko po lygiai taškų, tačiau tarpusavio susitikime, kuris baigėsi lygiosiomis, lietuviai dvi kovas laimėjo aiškia persvara, todėl Lietuvos komandai buvo įteikta 10,000 litų kainavusi pereinamoji taurė.

• Baigiantis XXII-ajam sezonui Lietuvos futbolo "A lygos" klubų laimėtų taškų lentelė: Panevėžio "Ekranas" – 47 taškai, Kauno FBK – 41, Marijampolės "Sūduva" – 41, Vėtra – 35, "Žalgiris" – 25, Šiaulių "Šiauliai" – 19, Klaipėdos "Atletas" – 18, Šilutės "Šilutė" – 6.

• UEFA taurės pagrindinių varžybų pirmojo rato atsakomosiose rungtynėse su Genujos "Sampdoria" Lietuvos futbolo čempionas Kauno "FBK Kaunas" pralaimėjo susitikimą 1:2. **VP**

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių

2008 m. spalio 22 d. ir lapkričio 5 d.

***

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių

2008 m. spalio 22 d. ir lapkričio 5 d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

$3.00* off COUPON for 1 parcel $3.00* off

* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Dail. David Trautrimas savo meno parodos "Habitat machines" atidaryme š.m. rugsėjo 25 d. "Le gallery", 1183 Dundas St.W., Toronte. Paroda vyksta iki spalio 19 d. Ntr. S. Šileikienės

Stovykla Lietuvoje, vadovas iš Čikagos

Evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijos klebonas kun. L. Miliauskas prieš 11 metų pradėjo rengti krikščioniškas jaunimo stovyklas Lietuvoje, Vanaguose (15 km nuo Klaipėdos). Jis neseniai grįžo iš 11-os tokios jaunimo stovyklos, kuriai vadovavo. Šioje stovykloje dalyvavo daugiau nei penki šimtai 13-18 metų jaunuolių.

Ji prasidėjo liepos 2 d. Stovyklos atidarymo pamaldas aukojo vysk. Mindaugas Sabutis, giedojo choras iš Vokietijos. Stovyklos tema – "Šv. Krikštas, Šv. Vakarienė, Atgaila ir Atleidimas", mokymus šiomis temomis vedė kunigai – Remigijus Šemeklis, Liudas Miliauskas, Ridas Tamulis, Mindaugas Dikšaitis. Stovykloje jau antrus metus svečiavosi vokietis Rakf Gnewuch, vedantis seminarus jaunimo vadovams Lietuvoje. Jis su vaikais dalinosi savo patirtimi, mokė linksmų žaidimų ir visus užkrėsdavo gera nuotaika.

Seminaro dalyviai nuo ryto iki vakaro džiugino stovyklautojus skambiomis melodijomis, o šeštadienio vakare, po išradingai prisistačiusių vadovų pasirodymo, koncertavo grupė "Patruliai", vėliau skambėjo giesmės ir dainos prie laužo, buvo gera sutikti naujų ir senų draugų, tad niekas nenorėjo eiti miegoti... Nuo pat ketvirtadienio ryto visi kibo į darbą – klausė pamokėlių, diskutavo, meldėsi, giedojo, žaidė, ruošėsi grupelių prisistatymams. Kasdien po mokymų ir pietų jaunimas skirstėsi į įvairius būrelius bei sportinius užsiėmimus.

Ši krikščioniška labdaringa jaunimo stovykla išsilaiko tik rėmėjų iš užsienio lėšomis. Parama gaunama iš Vokietijos, JAV, Anglijos, Kanados ir iš kitose valstybėse gyvenančių žmonių ar organizacijų.

Stovyklą Vanaguose įsteigė jaunas dvasiškis, kuris gimęs 1978 m. Vainuto kaime, Šilutės rajone – Liudas Miliauskas. Jis 2000-aisiais Klaipėdos universitete baigė teologijos studijas bakalauro laipsniu.

Studijavo JAV, Konkordijos seminarijoje Indianos valstijoje ir čia gavo magistro diplomą. Kunigu buvo įšventintas Lietuvoje. Į "Tėviškės" parapiją Čikagoje atvyko 2005-aisiais ir joje sėkmingai darbuojasi.

"Tėviškės" parapija, yra viena iš seniausiųjų evangelikų liuteronų parapijų šiame krašte. Ji ilgą laiką turėjo savo šventovę Čikagos Marquette Parke, bet prieš metus išsikėlė į Western Springs priemiestį (5129 Wolf Rd). Čia pamaldos vyksta kiekvieną sekmadienį, 11.30 val.

Laukiama daugiau tikinčiųjų, ypač iš naujai į šį kraštą atvykusių. (Straipsnis sutrumpintas. Red.) **E. Šulaitis**

MINIATIŪROS

Kas pirmauja?

Širdies pakraštyje įsikūrusi sąžinė. Vaitoja pirmenybinės veiklos kryptys. Jas užgožia pigus juokas.

Lygybė

Gyvenimo pinklės vis sudėtingesnės, bet atomazga baigiasi visiems tuo pačiu žodžiu...

Reda Kiselytė

ONTARIO LAND SURVEYOR
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com
TEL: (416) 237-1893 FAX: (416) 237-0426

JAUNIMO ŽODIS

"Mažųjų svajotojų klubo" balionai Vokietijos padangėje

Š.m. rugsėjo 28 d. siekdami atkreipti pasaulio dėmesį į vėžiu bei kitomis sunkiomis ligomis sergančių vaikų likimą ir tuo pačiu išgarsinti Lietuvoje veikiantį "Juliuko labdaros ir paramos fondą", tarptautinėje "Mažųjų svajotojų klubo" veikloje susivienijo ir Vokietijos lietuviai. Renginį, kuris saulėtą šeštadienio vidudienį Hiutenfeldo Renhofo pilies parke subūrė draugėn Vasario 16-osios gimnazijos moksleivius, mokytojus, lietuvių bendruomenės narius bei Hiutenfeldo miestelio vaikų darželio mažylius ir jų auklėtojus, suorganizavo ir vedė Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Arūnas Damjonaitis kartu su Europos lietuvių kultūros centro praktikante Jūrate Mickevičiūte.

Kyla solidarumo balionai Vasario 16-osios gimnazijos parke š.m. rugsėjo 27 d. Ntr. R. Čuplinsko

Skambant lietuvių grupės "Atika" dainai *Tu esi (ir šito gana),* kurią kartu su mokytoju Gintaru Ručiu atliko gimnazistė Greta Likadzijauskaitė, ir aidint vaikų krykštavimui, į giedrą dangų pakilo keli šimtai spalvotų balionų. "Kur mano vieta tavo gyvenime?" – sergančių vaikų vardu dainuodama klausė Greta. Sujaudinti nuostabaus reginio, atsakymo į šį klausimą savo širdyse ieškojo susirinkusieji.

"Būkim vieningi", – kvietė VLJS pirmininkas "ne tik džiaugsme, bet, ir visų pirma, skausme. Ištieskim vienas kitam pagalbos ranką, o ypač į bėdą patekusiems vaikams, nes tik kartu esame stiprūs".

Mojuodami dangaus platybėse išnykstantiems balionams, renginio dalyviai "Juliuko fondui" linkėjo sėkmės.

2007 m. įkurto "Juliuko fondo" tikslas – pildyti sunkiai sergančių vaikų svajones.

Filmuotą renginio medžiagą rasite tinklalapyje www.elkc.org.

Europos lietuvių kultūros centras, Lorscher Str. 1, D-68623 Lampertheim-Hüttenfeld, Vokietija.

Direktorius **R. Čuplinskas**
Tel.: +49 6256 858675,
Faks.: +49 6256 858679,
el.paštas: cuplinskas@elkc.org

Nupiešiu aš klevą

Ankstyvą rudenį klevas nuostabus,
Tada jis dažosi savo karpytus lapus.
Nupiešiu rudeninį klevą,
Tokius gražius lapus,
Kai prausia jį rudens lietus.
Nupiešiu rudeninį klevą,
Kada jis man geltonais lapais moja
Ir taip lengvai siūbuoja.
Jo lapai geltonuoja, raudonuoja,
Ir piešti jie mane vilioja.
Nupiešiu gražų klevą,
Kuris pavasarį žaliuoja ir su vasaros vėjais kartu siūbuoja.
Nupiešiu ir žieminį klevą – baltą,
Kai nuogos šakos stovi.

GABRIELĖ TAMINSKAITĖ

Kaip negesinamas gaisras

RASA NORKUTĖ

Apskaičiuota, kad pasaulyje narkotines medžiagas vartoja apie 200 milijonų žmonių. Ir tai tik statistiniai duomenys. Narkotikų pramonė artėja prie 10% pasaulinės prekybos. Trys milijonai narkomanų per dieną sunaudoja apie 4 tonas įvairiausių narkotikų. Miršta per metus Lietuvoje po keliasdešimt narkomanų, nesulaukusių 20 ar 30 metų. Kyla klausimas, kodėl žmonės pasiduoda narkotikų galiai? Paprasčiausias atsakymas būtų toks: rizika... Tūlas žmogėnas sako: "Niekas netiki, kad nuo jų galima mirti. Kai jų 'užkandi', – tęsia beviltiškas narkomanas, – atrodo lyg venomis tekėtų troškinanti ugnis. Tai iš pradžių. O paskui be tos ugnies negali. Tuoj pristoja depresija. O tada... pati suprantate..." Atsakymų tūkstančiai ir visi skirtingi. O jaunimo paikumas, išlepimas, "tikėjimas" gyvenimo sėkme ir noras išnaudoti naujus pojūčius, nuveda bedugnės link.

Sako, narkomanija išgydoma, jei ji neužlelsta. Supratęs savo pražūtį, vienas, kitas narkomanas ieško pagalbos, bet ji jau būna pavėluota. Štai jaunas žmogus sako: "Atsipalaiduoju parūkęs 'žolės' ar prarijęs amfetamino tabletę. Pasijaučiu laisvas, nevaržomas..." Tačiau tėvams pajusti prie jų atžalų sėlinančią priklausomybę nuo kvaišalų nelengva. Šiandien žinome, kad narkotikus sugeba "pagauti" net pradinukai. O ką kalbėti apie jaunuolius, kurių "žolės" nebepatenkina. Kaip suprasti, kodėl jauni žmonės pradeda vartoti narkotikus?

Narkotikus vartojantys paaugliai pastebimai pasikeičia. Tačiau tuos pasikeitimus galime pastebėti tik žinodami paauglio vystymosi ypatybes, nes brendimas yra audringa vystymosi būklė. Paauglys siekia nepriklausomybės, keičia požiūrį į bendraamžius, atitolsta nuo tėvų, stengiasi paneigti visa tai, nuo ko priklausė anksčiau. Pats nori atsistoti "ant savo kojų" niekieno nepriklausomas. Be to, paaugliams iškyla klausimai: kas aš esu? Koks esu? Kur esu? Kai suvokia savo tapatumą, paauglys pereina į suaugusiųjų pakopą.

Dar prieš narkotikų vartojimą, jei nuo ankstyvos vaikystės pasitiki savimi, mokslu, savo darbine veikla, jaunas žmogus pajus savo vertę, jaus pagarbą sau ir kitiems. Jei to nuo vaikystės nebuvo, paauglys nejaučia visavertiškumo, pasitikėjimo savimi, pradeda vartoti alkoholį, narkotikus, nuo ko išsivysto vidinio tuštumo jausmas, kyla didelis nerimas. Paaugliai darosi impulsyvūs, kinta jų nuotaika, savižudybės mintys, nebesugeba bendrauti su kitais, nepaiso žmogiškųjų vertybių, aptinka mieguistumas, abejingumas mokslui, negali susikaupti. Kalba darosi nerišli, meluoja, prasideda haliucinacijos. Manoma, kad to išvengti galima, jei tėvai bus prisirišę prie augančio žmogaus, bus pakantūs jaunuolio klaidoms, skatins vaikų interesus ir polinkius, išklausys, padrąsins, parems, patars, apkabins savo vaiką.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ RAGINA BALSUOTI

Pasaulio lietuvių bendruomenė ragina visus Lietuvos piliečius užsienyje balsuoti seimo rinkimuose 2008 m. spalio 12 d.

Balsuoti galima Lietuvos respublikos diplomatinėse atstovybėse ar konsulinėse įstaigose, taip pat iš anksto balsuoti paštu, pranešus savo adresą Lietuvos respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos balsavimo komisijai.

Balsuoti galėsite už pasirinktą kandidatą vienmandatėje Naujamiesčio rinkimų apygardoje: Gražina Baikštytė – Naujoji sąjunga (socialliberalai), Vytautas Bogušis – Liberalų ir centro sąjunga, Raimonda Daunienė – Tautos prisikėlimo partija, Irena Degutienė – Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, Juozas Kirdeikis – Darbo partija, Sergej Kozlovksij – "Fronto" partija, Artur Liudkovski – Lietuvos lenkų rinkimų akcija, Andrius Mazuronis – Partija "Tvarka ir teisingumas", Vytas Navickas – Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjunga, Rimantas Šadžius – Lietuvos socialdemokratų partija, Jurga Vidugirienė – Lietuvos respublikos liberalų sąjūdis.

Taip pat galėsite balsuoti už kandidatus partijų sąrašuose. Pridedame Pasaulio lietuvių bendruomenės visuomeninių reikalų komisijos Lietuvos politinių partijų programų, kiek tai susiję su užsienio lietuviais, įvertinimą. Mums rūpestį sukėlė didelė dalis "Tvarkos ir teisingumo" (9 iš 11 seimo narių) ir Darbo partijos (21 iš 23 seimo narių) seimo narių kreipimasis į Lietuvos respublikos Konstitucinį teismą 2008 m. liepos mėnesį, teigiant kad "Lietuvos respublikos Konstitucija **nenumato, kad** vykdant kolektyvines gynybos operacijas, į Lietuvos respubliką galėtų atvykti kitų valstybių kariniai vienetai ir jie galėtų būti panaudojami Lietuvos respublikos teritorijoje". NATO narystė yra kolektyvinis aljansas, kuris Lietuvai garantuoja saugumą.

Jei mums pilietybė yra svarbi, parodykime savo lojalumą Tėvynei, balsuodami rinkimuose. Balsavimas yra ne tik teisė, bet ir kiekvieno piliečio atsakomybė bei pareiga. Mūsų politinis aktyvumas lems, kaip seimas dirbs Lietuvos ir užsienio lietuvių labui. **Lietuva bus tokia, kokią mes patys sukursime.** Jei esame Lietuvos tautos dalis, būtinai turime ją kurti kartu.

Pasaulio lietuvių bendruomenės Visuomeninių reikalų komisijos Lietuvos politinių partijų programose išsakytų nuostatų dėl užsienio lietuvių, įvertinimas

Visos politinės partijos pripažįsta, kad didelė emigracija tapo rimta problema valstybei ir būtina ieškoti būdų, kaip šiuos procesus valdyti. Tačiau tik Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, Liberalų ir centro sąjunga bei Liberalų sąjūdis savo programose skiria kiek daugiau dėmesio santykių su lietuvių bendruomenėmis nustatymui.

Analizuodami emigracijos klausimą siūlytume pasižiūrėti kiek plačiau – tai ne tik naujieji emigrantai, bet ir senas veiklos tradicijas turinčios lietuvių bendruomenės JAV, Kanadoje, Vokietijoje .... Užsienyje gyvenantys lietuviai – tai taip pat Lietuvos etninėse žemėse gyvenantys lietuviai.

TS-LKD galima pagirti už pastangas numatyti ir įvardinti galimas grėsmes, kylančias dėl emigracijos ir imigracijos procesų. Kitas esminis dalykas, kuris įrašytas į programą – tai nuostata, kad Lietuvos pilietybė negali būti atimama prieš piliečio valią. Tai kokybiškai naujas požiūris, kadangi kitų partijų programose deklaruojama spręsti tik "dvigubos pilietybės" įteisinimo klausimą (pvz. LS), kai tuo tarpu net Pasaulio lietuvių bendruomenė (PLB) nepritaria neribotam dvigubos pilietybės įteisinimui. Tačiau TS-LKD programoje randame ir daug vienas kitam prieštaraujančių teiginių. Vienur siūloma kurti "globalią Lietuvą", kitoje vietoje – išeiviai raginami "ne natūralizuotis kitose šalyse ir grįžti į Lietuvą". Labai abejotina galime pavadinti "lietuvio paso" suteikimo užsienio lietuviams idėja. Panašus projektas jau įgyvendinamas kaimyninėje Lenkijoje ir, atrodo, nesusilaukė didesnio susidomėjimo.

LS savo programoje kalba apie "pakankamą projektinį finansavimą lietuvių bendruomenių kultūrinėms iniciatyvoms...", TS-LKD apie specialistų siuntimą dirbti lietuvių bendruomenių mokyklėlėse, LirCS apie "aiškių santykių su išeivijos bendruomenėmis nustatymą, lietuvių bendruomenių integraciją į valstybės gyvenimą". Ta parama dažnai yra reikalinga, tačiau neįmanoma "pakankamai" finansuoti ir visur nusiųsti specialistų, kurie išmanys lietuvių bendruomenės veiklos specifiką labiau negu tos bendruomenės atstovai. Valstybė negali stengtis perimti tos veiklos, kuri jau vyksta bendruomenėse. Ji turi būti suinteresuota bendruomenių organizacinės struktūros stiprinimu, savarankiškumu ir vengti daryti jas priklausomomis vien nuo Lietuvos paramos.

Atrodytų, kad pats pigiausias ir lengviausias būdas "išsaugoti" į užsienį išvykusius piliečius būtų ilgai trunkančių procedūrų, susijusių su pasų keitimais, santuokų, gimimų apskaita Lietuvoje, kitų dokumentų išdavimais, naikinimas. Apie tai programose nekalbama.

LirCS programoje pabrėžiamas bendradarbiavimo su lietuvių bendruomenėmis užsienyje svarba. Tai svarbus pabrėžimas, kadangi užsienyje gyvena ne tik ekonominiai emigrantai. Šiuo metu lietuvių bendruomenės oficialiai registruotos jau 40-yje šalių. Jas vienija PLB, turinti dešimtmečiais kauptą patirtį, aiškią organizacinę struktūrą, kultūros, švietimo centrus ir t.t. Partijų programose nėra pasiūlymų siekti bendros su užsienyje gyvenančiais lietuviais strategijos sukūrimo, pasitelkti juos bendram darbui, pasinaudoti sukaupta patirtimi, ryšiais. Trūksta pasiūlymų, kaip užsienyje gyvenančių lietuvių patirtį, organizacinę struktūrą ir ryšius panaudoti Lietuvos interesų stiprinimui pasaulyje.

Visos sampratos orientuotos į lietuvių "grąžinimą" iš užsienio. Tačiau "grįžimas" priklauso nuo daugelio aplinkybių ir trumpalaikėje perspektyvoje sunkiai numatomas. Programose pasigendama požiūrio, kad "grįžimas" nebūtinai turi būti fizinis. Jis gali vykti per mokslą, bendrus projektus, investicijas, kultūrinius ryšius. Į kur ir kaip turi "sugrįžti" Lietuvos etninėse žemėse gyvenantys lietuviai?

Visos partijos pripažįsta, kad už Lietuvos ribų gyvena beveik trečdalis tautiečių, tačiau tik Lietuvos lenkų rinkimų akcija (matyt savo programinių tikslų vedama) siūlo įsteigti atskirą instituciją – "Išeivijos departamentą". Kitos partijos savo programose net nemini Lietuvos respublikos seimo ir PLB komisijos reikšmės, nei jos paskirties ar sudėties.

Regina Narušienė,
Pasaulio lietuvių bendruomenės Valdybos pirmininkė, PLB Visuomeninių reikalų komisijos pirmininkė

Misijonierius iš Indijos, iš anksto sveikindamas *Tėviškės žiburių* darbuotojus bei skaitytojus ateinančių Kalėdų ir Naujųjų metų proga, primena, kad jo apylinkėje gyvena 5000 vaikų ir veikia trys mokyklos, kurių mokiniams labai reikėtų raštiklių, rožinių, vartotų kortelių ar žurnalų. Jei kas galėtų pagelbėti, prašomi rašyti ar pagalbą siųsti adresu: **Fr. Paul Cruz, P.O. Box – 691571, Kottiyam – P.O. Kollam – 691571, Kerala, India.**

SMITH MONUMENT CO. LTD
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. (416) 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

A†A
ADELEI VAIŠVILIENEI
iškeliavus amžinybėn,

jos dukrai RŪTAI, mūsų draugijos narei, sūnui GEDIMINUI bei visiems giminėms ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą –

KLKM dr-jos Anapilio parapijos skyrius

PADĖKA
A†A
BALYS ČIŽIKAS
iškeliavo amžinybėn 2008 m. rugsėjo 24 d.

Dėkoju Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, ir kun. Tom Vermiglio, OFM, už aukotas gedulines Mišias, kun. Pijui Šarpnickui, OFM, už maldas prie karsto, prel. Jonui Staškevičiui už apeigas (maldas) kapinėse. Nuoširdus ačiū draugams ir pažįstamiems už atsilankymą laidotuvių namuose, pareikštas užuojautas, užprašytas šv. Mišias, gėles ir aukas. Esu dėkinga karsto nešėjams. Ačiū B. Stanulienei už paruoštus skanius pusryčius ir visiems už atneštus pyragus. Dėkoju M. Povilaitienei ir B. Kazlauskaitei už aukų rinkimą.

Liūdinti *žmona Genutė Čižikienė*

LABDARA
DOSNI ŠIRDIS... GYVENA AMŽINAI
LABDAROS lietuvių slaugos namų gyventojai visuomet šiltai priims jūsų norą pagerinti jų buitį ir bus dėkingi už paskirtas aukas bei palikimus.
SKAMBINTI: 416-232-2112/402
Norintys paaukoti savo laiką savanoriaujant suteiktų gyventojams didelio džiaugsmo.
SKAMBINTI: 416-232-2112/403
ADRESAS: 5 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
tinklalapis: www.labdara.ca; el-paštas: finance@labdara.ca
LABDAROS fondas išrašo pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

KESMINAS
ART STUDIO
PAMINKLAI
♦ granitas, bronza, medis
♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)
Telefonas (905) 510-4707
El.paštas: kkesminas@hotmail.com

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

Konkursas “Už įvairovę. Prieš diskriminavimą”

Konkurse kviečiami dalyvauti tiek interneto, tiek spaudos žurnalistai, kurie savo straipsniais padeda geriau suvokti įvairovės teikiamą naudą ir kovoti su diskriminavimu dėl religijos, įsitikinimų, negalios, amžiaus, lytinės orientacijos, rasės ar etninės kilmės. Konkursui galima teikti ES spaudoje ir internete nuo 2008 metų sausio 1 dienos iki spalio 31 dienos paskelbtus straipsnius. Juos galima teikti internetu.

Pasibaigus minėtam laikotarpiui, visų 27 ES valstybių narių vertinimo komisijos atrinks žurnalistus, kurių straipsniai bus pripažinti geriausi valstybiniu lygmeniu. Iš šių 27 laureatų vertinimo komisija išrinks tris geriausių straipsnių autorius ir pagrindinį Europos žurnalistų apdovanojimo laimėtoją. Specialus prizas bus skirtas už straipsnius romų bendruomenės diskriminavimo tema. Lietuvos užsienio reikalų ministerija šiame konkurse taip pat įsteigs specialius prizus.

Išsamią informaciją apie dalyvavimo sąlygas ir apdovanojimus rasite tinklalapyje http://journalistaward.stop-discrimination.info/402.0.html.

Užsienio reikalų ministerijos Informacijos ir viešųjų ryšių departamento Spaudos ir viešųjų ryšių skyrius

Lietuviškų filmų premjera Toronte

Rugsėjo 27 (praėjusį sekmadienį) Toronto Prisikėlimo parapijos salėje įvyko susitikimas su Lietuvos kino režisiere Giedre Beinoriūte ir jos darbų peržiūra. Jauna kino kūrėja dalyvavo II Montrealio Rytų Europos kino festivalyje *Eurofest.* Dokumentinių filmų grupėje Lietuvos režisierės filmui “Gyveno senelis ir bobutė” apie senelių – Sibiro tremtinių likimą paskirta II vieta. Toronto ir Otavos žiūrovai turėjo galimybę pamatyti tris festivalio programoje parodytus G. Beinoriūtės kino filmus. Susitikimus su *Eurofest* dalyve G. Beinoriūte surengė Lietuvos ambasada Kanadoje, Toronte jiems padėjo KLB Toronto apylinkės valdyba. **Inf.**

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

XX KRAŠTO TARYBOS II-oji SESIJA

įvyks š.m. spalio 25, šeštadienį, Anapilio sodybos Parodų salėje

REGISTRACIJOS PRADŽIA 9 v.r., sesijos – 9.30 v.r.

Kviečiame organizacijų atstovus ir visus, kuriems rūpi lietuviškos veiklos ateitis Kanadoje, dalyvauti atviruose diskusijų būreliuose.

Diskusijos vyks nuo 2 v.p.p. iki 5 v.p.p.

TEMA: ***Žvelgiant į ateitį, kokios veiklos formos ir priemonės užtikrins lietuvišką veiklą Kanadoje?***

Po diskusijų Kanados lietuvių muziejuje-archyve įvyks parodos “Pirmoji banga” atidarymas. Norintys dalyvauti prašomi registruotis **KLB raštinėje iki spalio 20 d. telefonu 416-533-3292, arba elektroniniu paštu klb@kanada.ca.** ***KLB krašto valdyba***

Parapijiečių talka labdarai

Atkelta iš 12-to psl.

Išpardavimų pelną esame skirstę įvairiausiai. Esam parėmę Lietuvoj alkanų valgyklas, vaikų dienos centrus įvairiose vietose, Pranciškonų jaunimo tarnybą, Nekalto Prasidėjimo M. Marijos vargdienių seserų vienuolyną bei įvairius jų projektus, įvairius senelių namus, jaunimo stovyklas, ne kartą siuntėm ratukus (wheelchairs) neįgaliems, rėmėm kalinių globos draugiją ir t.t., ir t.t., esame pasiuntę daugybę vartotų drabužių siuntinių.

– Kuo prasmingi šie išpardavimai?

– Man tai svarbus klausimas. Kartą su dukra svarstėme ir priėjome prie tokių išvadų. Aišku, pirminis tikslas tai lėšos labdarai, reiškia – padedi artimui. Antra, žmonės atsikrato jiems nebereikalingų daiktų. Trečia, kiti turi progą įsigyti daiktų pigia prieinama kaina. Ketvirta, vyksta “recycling”, daiktai panaudojami, o ne išmetami. Bet kas dar vyksta, tai labai reikšmingas visuomeninis požiūris. Dirbdami kartu, pavargdami kartu, žmonės susipažįsta, suartėja. Pasidalina išgyvenimais, skausmais ir džiaugsmais. Stiprėja tikra bendruomeninė šeima.

– Ar iškyla kokių rūpesčių ar iššūkių ruošiant išpardavimus?

– Visada, kai ką organizuoji, juk rūpi, kad pavyktų. Kol kas parduodamų dalykų netrūksta ir vis mus nustebina, kad mes tokie turtingi. Dėl talkos tai būna tam tikrų netikrumų, nes ne visi gali ateiti, daug vyresniųjų nebegali išbūti ilgų valandų “ant kojų”. Norėtume “jaunesnių pensininkų”, ypač vyrų, kad truputį palengvintų mūsų ištikimų senjorų naštą. Bet turbūt šiuo metu opiausias klausimas, tai lietuviškų knygų likimas. Gauname jų nemažai. Amžinybėn iškeliauja vyresni, knygos lieka, o jų vaikams dažnai jos nebereikalingos! Likviduot drabužį lengviau, likviduot knygą – kažkaip liūdna ir skaudu. Susiduriame su problema, ar jas kaupti, jei taip, tai kur kaupti – ar yra kokia kita išeitis. Svarstom ir ieškom sprendimų. Būtų tikrai įdomu išgirsti iš skaitytojų rimtų pasiūlymų ar išeičių.

– Ko Jūs tikitės artėjančiam išpardavimui spalio 25 ir 26 d.d.?

– Daiktų, talkininkų, pirkėjų ir, aišku, gero pelno!

Prisikėlimo parapijos Labdaros sekcija ir savanoriai-padėjėjai, darbavęsi rengiant vartotų daiktų išpardavimą Ntr. D. Puterienės

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.

PACE LAW FIRM

- asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- imigracija į Kanadą
- testamentų sudarymas
- palikimų tvarkymas
- nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 **Fax 416 236-1809**

Tinklalapis: **www.pacelawfirm.com** El. paštas: **lawyers@pacelawfirm.com**

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – **416-236-1871**

Namų – **416-763-7297**

Tinklalapis: **www.dalindateam.com**

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES, PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI. Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell). Vokiškas patyrimas.

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, “plumbing” darbus. Skambinti Algiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

HOMELIFE

HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) **763-5161**

Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside DENTAL

9th Line Dental

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171
115 Lakeshore Road E.
Mississauga, ON L5G 1E5
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900
104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

TORONTO ONT

Anapilio žinios

• Ateinantį sekmadienį bus renkama Toronto arkivyskupijos įsakyta antroji rinkliava Kanados vyskupų reikalams.

• Šiluvos M. Marijos jubiliejaus Kanadoje iškilmingas uždarymas bus lapkričio 1 ir 2 d.d. Lapkričio 1, šeštadienį, 3 v. p.p. Prisikėlimo parapijos salėje bus arkiv. Sigito Tamkevičiaus paskaita, programa ir vaišės. Lapkričio 2, Kapinių lankymo dieną, 3 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje arkivyskupas su visais suvažiavusiais kunigais, dalyvaujant Toronto augziliarui vysk. John Boissonneau, atnašaus Mišias.

• Pasiruošimo pamokoms Sutvirtinimo ir Pirmosios Komunijos sakramentams, kurie bus teikiami 2009 m., prašome registruotis sekmadieniais zakristijoje arba kitu metu skambinti į kleboniją tel. 905 277-4320. Sutvirtinimo sakramento pasiruošimui priimami nuo 12 m. amžiaus, o Pirmosios Komunijos pasiruošimui – nuo 7 m. amžiaus.

• Sekmadienį po abiejų Mišių parapijos salėje Carmela Loconte sėkmingai pardavinėjo savo padarytus apyrankinius Rožinius. Ji visą pelną skiria pasaulyje badaujantiems vaikams.

• Šiluvos Marijos jubiliejaus Kanadoje išlaidoms padengti aukos teberenkamos per ištisus jubiliejinius metus. Jeigu atsiras likutis, jis bus persiųstas Kauno arkivyskupijai Šiluvos šventovės reikalams.

• Paramos prašo vaikučių savaitraštis *Kregždutė*, visos Lietuvos mažiesiems skirtas krikščioniškos ir tautinės minties laikraštėlis. Redakcijos adresas: J. Biliūno gatvė 20-15, LT 4930 Anykščiai, Lietuva. Aukoti galima per mūsų parapiją.

• Vysk. Jonas Kauneckas prašo paramos Kun. A. Lipniūno jaunimo kultūros centrui, kuris rūpinasi Panevėžio vyskupijos jaunimo katalikiškąja veikla, ruošia evangelizacijos dienas, Šv. Rašto kursus, organizuoja maldos grupes, Kryžiaus kelius, naktinius budėjimus prie išstatyto Švenčiausiojo, tautinių bei religinių datų minėjimus, platina religinę spaudą ir rengia jaunimui vasaros stovyklas.

• Mišios spalio 12, sekmad.: 9.30 v.r. už a.a. Oną ir Vitą Marcinkevičius; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje, spalio 12, sekmad., 2 v.p.p. už a.a. Jadvygą Opulskienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, spalio 11, šeštad., 3 v.p.p. už a.a. Vandą Lapienienę.

Prisikėlimo kredito kooperatyvas Anapilio lietuvių sodybos korporacijos pastato remontui paremti paaukojo $1000. Dėkoja **Valdyba**

A.a. Algirdo Jagėlos 13-kos metų mirties atminimui jo žmona Adolfina Jagėlienė *Tėviškės žiburiams* aukojo $100.

DĖL ILGO PADĖKOS DIENOS SAVAITGALIO *TŽ* bus išleidžiami spalio 15, trečiadienį, ne antradienį, kaip įprasta. Administracija ir redakcija nedirbs Padėkos dieną – spalio 13, pirmadienį.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias giedojo dalis "Volungės" giesmininkų.

• Santuokos sakramentą priėmė Anna Kaminskaitė su John J. Lambie. Santuokai ruošiasi Indrė Valadkaitė su Peter Paz.

• Dar ne vėlu užregistruoti jaunuolius Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokoms, kurios prasidės po Padėkos sekmadienio. Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimą koordinuoja ir veda Aldona Bubulienė, 416 236-1236.

• Šiluvos Mergelės Marijos 400 metų jubiliejaus Kanadoje užbaigimo iškilmės vyks lapkričio 1, šeštadienį, 3 v.p.p., šios parapijos salėje su Lietuvos Vyskupų konferencijos metropolito Sigito Tamkevičiaus, SJ, paskaita *Šiluva praeityje ir šiandien*. Bus progai pritaikyta meninė programa ir vaišės. Lapkričio 2, kapinių lankymo dieną, 3 v.p.p., vysk. S. Tamkevičius, SJ, aukos Mišias Lietuvos kankinių parapijos šventovėje ir oficialiai uždarys Šiluvos sukaktuvinius metus Kanadoje.

• 55-ta metinė parapijos vakarienė vyks spalio 18, šeštad., parapijos salėse. Meninę programos dalį atliks parapijos jauni solistai Arūnas Radtke ir Daiva Paškauskaitė bei parapijos vaikų choras. Bilietai platinami sekmadieniais po Mišių salėje, o kitu metu pas J. Vingelienę, 416 233-8108.

• Parapijos rudeninis vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas vyks spalio 24-25 d.d. parapijos salėse. Rengėjai prašo nevežti vartotų kompiuterių, o jei kas turi baldų, skambinti B. Biretienei 416 261-4312. Daiktus suvežti į salę prašo iki spalio 22 d. Kviečia vyrus į talką spalio 21 d., 9 v.r. Taip pat reikia namuose keptų pyragų. Visais išpardavimo reikalais susisiekti su dr. J. Čuplinskiene, 416 533-7425, B. Čepaitiene, 416 621-4323, D. Nausėdiene, 416 231-1423 ir D. Rocca 905 820-3088.

• Mišios sekmad., spalio 12: 8 v.r. už a.a. Oną Beresnevičienę; 9 v.r. už Sofiją ir Anthony Dziengo; 10.45 v.r. už a.a. Stasę Liuimienę – 3 met., už a.a. Birutę Čeponkienę – 3 met.; 12.15 v.d. už a.a. Leoną Lorencą.

A.a. mons. dr. Vytautas Kazlauskas, vienas iš vaikų kaimo *Vaiko tėviškės namai* steigėjų, jų dvasios vadas, pirmininkas, rugsėjo 26 d. mirė, sulaukęs 89 metų amžiaus, kunigu įšventintas 1944 m. Velionis, be veiklos Lietuvos vaikų gerovei, net 38 m. vadovavo Vatikano radijo laidų lietuvių kalba skyriui, buvo Italijos lietuvių bendruomenės sekretorius, suvažiavimuose bei Studijų savaitėse skaitė paskaitas. Velionis palaikė glaudžius ryšius su KLKM dr-jos veikėjomis, kurios renka lėšas *Vaiko tėviškės namams* remti.

Maironio mokyklos žinios

• Tėveliai, dar nesugrąžinę užpildytų blankų dėl dalyvavimo mokyklos chore (ruošiamės Dainų šventei 2010 m.), prašomi tai padaryti.

• Spalio 11 d. pamokų nebus. **Živilė**

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį pamaldos 9.30 v. ryto.

• Sekmadienį, spalio 19, 9.30 v.ryto pamaldas ves Paulius Kravecas. Pamaldų metu vyks sekmadienio mokyklos tikybos pamokos.

• Spalio 25, šeštadienį, 1 v. p.p. šventovės patalpose vyks konfirmantų pamoka.

• Parapijos Padėkos šventės pamaldos įvyks spalio 26, sekmadienį, 9.30 v.ryto, po kurių Lietuvių Namuose vyks Moterų draugijos padėkos puota. Bilietus platina Ana Langienė, 416 233-0511.

• Iškilmingos Konfirmacijos pamaldos su Šv. Komunija įvyks lapkričio 2, sekmadienį, 11.30 v. ryto.

Lietuvių Namų žinios

• LN valdybos posėdis – spalio 28 d., 7 v.v. LN seklyčioje.

• LN popietėje lankėsi svečiai iš Vilniaus – Zina ir Saulius Stanevičiai. Su svečiais supažindino LN valdybos narė R. Snowden.

• Spalio 18 d. rengiamas tradicinis Lietuvių Namų metinis balius, kuriame koncertuos pop muzikos žvaigždė R. Dambrauskas. Bilietai platinami LN ir sekmadienio popietėse.

• Lietuvių Namai ieško tarnautojų, galinčių dirbti nepilnu laiku renginių metu, bei virėjų. Kreiptis į vedėją tel. 416 532-3311.

• Spalio 12, sekmadienį, 1.30 v.p.p. seklyčioje rodomas V. Landsbergio sukurtas filmas *Kai aš buvau partizanas.* Vaidina įžymus Lietuvos kino ir teatro aktorius Gediminas Storpirštis.

• Spalio 26, sekmadienį, 1.30 v.p.p. seklyčioje rodomas latvių režisieriaus Edvins Snore sukurtas dokumentinis filmas *The Soviet Story.* Filmas anglų kalba su lietuviškais užrašais. Filme rodomas ryšys tarp sovietinių ir nacinių valdymo sistemų. Rodomas priverstinis Ukrainos badmetis 1933 m., Katyna ir žydynės Estijoje. Molotovo-Ribbentropo sutartis.

• Lapkričio 16, sekmadienį, 3 v.p.p. atvyksta vienam koncertui Toronte estrados solistas Vytautas Šiškauskas. **V. Kulnys**

Mons. A. Svarinskas kviečia balsuoti! *Tėviškės žiburių* redakciją pasiekė įžymaus Lietuvos laisvės kovotojo mons. Alfonso Svarinsko atsišaukimas "Į Lietuvos patriotus ir visus geros valios žmones". Jame rašoma, kad Lietuva materialiniu požiūriu labai pasikeitusi: išdygo didelių rūmų, restoranų, atsirado milijonierių. Tačiau daug žmonių nuskurdo, apsiprato ir su moraliniu skurdu ir "tik nedaugelis išgyvena Tautos tragediją". Kalėjimai esą perpildyti, augančios nusikaltėlių gaujos. Idealistų mažėja. Bet nusiminti nereikėtų, nes "Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė". Atsišaukime buvo raginama visiems balsuoti su priminimu, kad "katalikai ir lietuviai negali balsuoti už kairiuosius". Atsišaukimą baigė žodžiais: "Esu kunigas ir Laisvės kovotojas, kentėjęs sovietų konclageriuose net dvidešimt dvejus metus (...) manau, kad turiu teisę kalbėti į savo tautą (...) visomis jėgomis ir net gyvybės kaina, gelbėkime Lietuvą..." **Inf.**

MONTREAL QUE

Aušros Vartų parapija

Lietuvos kredito unijų atstovai lankėsi Kanadoje nuo rugsėjo 27 d. iki spalio 5 d. Iš viso atvyko 12 asmenų. Trys buvo iš Centrinės kredito unijos, o 9 atstovavo Anykščių, Kupiškio (2), Pakruojo, Panevėžio, Tauragės, Šilutės, Ukmergės ir Vilniaus kredito unijoms. Juos po įvairias Desjardins įstaigas Kvebeke, Levy ir Montrealyje lydėjo Regina Piečaitienė. Ta proga prie pagrindinių Desjardins įstaigų plevėsavo Lietuvos trispalvė, ir buvo užrašai: "Sveikiname atvykusią Lietuvos delegaciją". Kai kuriuose pristatymuose buvo panaudota medžiaga apie Lietuvą lietuvių kalba. Tai buvo gyvas įrodymas, kad Desjardins įstaigos yra gerai susipažinusios su Lietuvos kredito unijų veikla. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

"Auksinio ratelio" komitetas – Helen Kurylienė, Lucy Mikalajūnienė ir Angela Šlekienė – gražiai priėmė narius ketvirtadienį, spalio 2, su vynu ir sumuštiniais. Daug sugrįžo į senukų klubą. Visi kviečiami ateiti ketvirtadieniais po pietų.

Parapijos choro koordinatorė Jeannie Benienė kviečia dainininkus, norinčius įsijungti į chorą. Repeticijos prieš šv. Mišias sekmadieniais. Ačiū solistui Guy Zenaičiui, kuris sekmadienį giedojo *Švento Pranciškaus maldą* pritariant chorui. Jeannie Benienė praneša, kad keičiamos vargininkės. Colette Favretti tėvelis Mariano Fevretti mirė rugsėjo 28 d. Užuojauta jai ir jos šeimai.

"Knights of Columbus" organizacija pradės gaminti pusryčius sekmadienį, spalio 25. Vėliau ruoš pusryčius paskutiniais mėnesio sekmadieniais. **VL**

Montrealio lietuvų choras ruošia kalėdinę plokštelę

Šiemet Montrealio lietuvių choras, kuriam vadovauja muz. Aleksandras Stankevičius, pradėjo savo veiklą rugpjūčio mėnesio pabaigoje. Šis mišrus muzikos vienetas, sudaromas ne tik iš suaugusių, bet ir vaikų dainininkų, šiuo metu smarkiai repetuoja ir dirba ruošdamas išleisti naują kalėdinę kompaktinę plokštelę, pavadintą *Adeste Fideles.* Šią plokštelę sudarys įvairių kalėdinių bei tradicinių giesmių rinkinys ir tai bus penkiomis kalbomis: lietuvių, anglų, prancūzų, lotynų ir ispanų. Ją bus galima įsigyti ne tik tarp lietuvių, bet ir didelėse parduotuvėse bei knygynuose. Praeitą pavasarį choras išleido plokštelę *Šlama šilko vėjas,* kurioje yra liaudies ir modernių lietuviškų dainų. Dar galima užsisakyti ją pas Andrėją Celtoriūtę tel. 514 690-4427 arba el.paštu celtorius@yahoo.com. Kaip ir anoji plokštelė, *Adeste Fideles* bus paruošta Aleksandro Stankevičiaus Coffragants patalpose ir studijoje. Choro nariai maloniai kviečia Montrealio visuomenę dalyvauti šios plokštelės pristatyme, kuris įvyks sekmadienį, lapkričio 30 Aušros Vartų parapijos salėje po Mišių. Ta proga choras padainuos keletą ištraukų iš šios plokštelės. Bus vaišės, veiks baras. Įėjimas $12 asmeniui. **Inf.**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija
1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)
Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Toronto Pensininkų klubas
visus kviečia į
METINĮ RENGINĮ
trečiadienį, spalio 15, 12 v.p.p., III-čio aukšto menėje.
ŠILTI PIETŪS SU VYNU, BUS LOTERIJA, ĮVAIRI PROGRAMA.
Bilietai $20 gaunami pas: V. STRIMAITIENĘ, 416 769-1854 ir B. TAMOŠIŪNIENĘ 416 761-9992.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

PUNIA CONSTRUCTION LTD.
REMONTAI
vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.
Perkant ar parduodant namą verta paskambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628